Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

№108 (4941)
МАЙ
20
НЯДЗЕЛЯ
1934 г.
год выдання XVII

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

Пролетарыі ўсіх краін, злучайце[ся]

ПРАБЫВАННЕ тав. ЛІТВІНАВА У ЖЭНЕВЕ

ЖЭНЕВА, 18 мая. (БЕЛТА).

Нарком замежных спраў СССР Літвінаў меў тут гутаркі з прадстаўнікамі сакратарыята канферэнцыі па раззбраенню аб перспектывах канферэнцыі. Адбылася таксама сустрэча і гутарка паміж Літвінавым і Барту аб франка-савецкіх адносінах. Прабыванне Літвінава ў Жэневе выклікае ў жэнеўскіх палітычных колах выключную цікавасць.

Перагаворам, якія адбыліся ў сувязі з прыездам Літвінава, прыдаюць вялікае значэнне ў плане перспектыў генеральнай камісіі па раззбраенню і далейшых перагавораў па раззбраенню.

Паведамляючы аб прыездзе Л[іт]вінава, жэнеўская «Травай» па[д]крэслівае велізарнае значэн[не] знешне - палітычнай дзейнас[ці] СССР у справе захавання міру.

ІНЖЫНЕРЫ СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ ПАЛЕЎ

Вядома, чым быў агрaном у дарэвалюцыйны час. Лад індывідуальнага гаспадарання, кансерватызм вёскі, пароджаны прыватнай уласнасцю і векавечнай эксплаатацыяй, зараней вызначалі месца агранома. Ён быў адзіночкай-культуртрэгерам, паказваў у нядзельныя дні туманныя карціны, агітаваў за шматполле і ў кругу такой-жа няўдачлівай сельскай інтэлігенцыі горка скардзіўся на беспапаможнасць і адзінокцтва.

Карэнным чынам змянілася роля агранома пасля падзення прыватнай уласнасці на зямлю, пасля павароту сялянскіх мас на шлях суцэльнай калектывізацыі і ліквідацыі кулацтва як класа. Упершыню агранамія адчула, якое аграмаднае месца адводзіцца ёй у сельска-гаспадарчай вытворчасці, якія яркія перспектывы чакаюць яе, як грандыёзныя магчымасці для сапраўднай творчай работы.

Буйная гаспадарка прад'явіла вялікі попыт на культурных, тэхнічных работнікаў. Быстра расце лік аграномаў, агратэхнікаў, ветэрынарных урачоў. Пасля раскрытага шкодніцтва ў галіне сельскай гаспадаркі, якое ажыццяўляла група старых аграномаў, сваімі карэннямі звязаная з кулацкай гаспадаркай і адлюстроўваўшая шалёнае супраціўленне гінучага ворага, яшчэ астрэй стала праблема кадраў для сельскай гаспадаркі.

У барацьбе з чаянаўшчынай і кандрацьеўшчынай узмацнела савецкая агранамічная школа, увабрала ў сябе лепшых прадстаўнікоў пролетарыята, сялянства. У вёсцы з'явіўся новы тып агранома, свабоднага ад традыцый дробнай прыватнай гаспадаркі, здольнага прымаць актыўны ўдзел у соцыялістычнай вытворчасці. Дастаткова ўказаць, што з 35 тысяч аграномаў, працуючых у сістэме Наркамзема СССР, 62 проц. скончылі спецыяльную школу ў 1929 годзе і пазней. Больш паловы ўсіх аграномаў — гэта моладзь ва ўзросце да 30 год. Амаль такі-ж малюнак і ў адносінах зоатэхнікаў, ветэрынарных урачоў. Асноўная маса тэхнічнай інтэлігенцыі ў сельскай гаспадарцы— гэта савецкія людзі, поўныя сіл і жадання працаваць, здольныя змагацца з астаткамі старога ў агранамічным асяродзішчы.

Законна пытанне, ці скарыстоўваецца гэта сіла так як трэба, ці ўсё зроблена для таго каб гэту сілу зрабіць поўнаважкай? Адказ на гэта пытанне ў пераважнай большасці выпадкаў будзе адмоўным. Адусюль нясуцца скаргі аграномаў і іншых спецыялістаў сельскай гаспадаркі на тое, што іх няправільна скарыстоўваюць, часамі трэтыруюць, загружаюць канцыляршчынай і пісанінай, нездавальняючы часта матэрыяльна-бытавыя ўмовы. Гэта-ж факт, што калі абласныя і краявыя работнікі прыязджаюць у раённае зямельнае кіраўніцтва або канцылярыю МТС, то цяжка адшукаць каго-б там ні было, апрача аграномаў. Аграном сядзіць у канцылярыі за зводкамі і планамі і ўсе лічаць яго прамым абавязкам снабжаць прыезжых рознымі лічбамі і статыстычнымі выкладкамі. АГРАНОМ ВА МНОГІХ ВЫПАДКАХ СТАЎ КАНЦЫЛЯРЫСТАМ, А НЕ КІРАЎНІКОМ ПАЛЯВЫХ РАБОТ. Горш за ўсё тое, што раённыя работнікі, дырэктары МТС і начальнікі палітаддзелаў перасталі заўважаць гэту агіднасць.

Бывае і так, што аграному даручаецца вытворчая работа, якая не мае прамых адносін да яго спецыяльнасці, накшталт таго, што ён павінен сачыць за своечасовым выхадам брыгад у поле, падвозам гаручага і інш. А вось калі распрацоўваюцца тэхнічныя мерапрыемствы для таго ці іншага калгаса, то вельмі часта аграном бліскуча адсутнічае, бо кіраўнікі разважаюць па прынцыпу — «мы самі з вусамі». Распараджэнні агранома або зоатэхніка спецыяльнага характару нярэдка скасоўваюцца дырэктарам або палітаддзелам МТС без усякага паведамлення аб гэтым агранома, і не сакрэт, што ў некаторых раёнах аўтарытэт агранома падорван. Таму, што з ім не хочуць лічыцца. Ці не гаворыць усё гэта аб тым, што ІГНАРУЕЦЦА НЕ ТОЛЬКІ АГРАНОМ ЯК ПЕРСОНА, АЛЕ ІГНАРУЕЦЦА І АГРАТЭХНІКА, ігнаруецца роля навукі і навуковага кіраўніцтва вытворчасцю.

Нарэшце, аб умовах работы агранома. Перш за ўсё трэба даць аграному магчымасць перасоўвацца па раёну. ПАТРЭБЕН КОНЬ для перасоўвання, і гэта не роскаш, а элементарная ўмова работы. Не чакаць, калі хто-небудзь падвязе, а быстра перасоўвацца, бываць там, дзе гэтага патрабуе справа. Трэба адзначыць у сувязі з гэтым пастанову Соўнаркома і ЦК КП(б)У аб тым, каб раённыя выканкомы, МТС і соўгасы выдзелілі коней у непасрэднае карыстанне аграномаў, зоатэхнікаў і ветэрынарных урачоў раёнаў, соўгасаў і МТС. Пара спыніць такія агіднасці, якія наглядаюцца ў паасобных раёнах, калі аграномам затрымліваюць па некалькі месяцаў выдачу заработнай платы, пазбаўляюць іх магчымасці абзавесціся індывідуальным агародам, жывёлай і птушкай.

Карацей кажучы, РОЛЯ АГРАНОМА Ў СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧАЙ ВЫТВОРЧАСЦІ ПАВІННА БЫЦЬ ПАДНЯТА НА ЎЗРОВЕНЬ ІНЖЫНЕРА Ў ПРАМЫСЛОВАСЦІ.

Гэта накладае вялікія абавязкі на сельска-гаспадарчых спецыялістаў. Перш за ўсё ПАВЫСІЦЬ ПАТРАБАВАННІ К САМІМ САБЕ, СВАЁЙ РАБОЦЕ. Нам не патрэбен такі аграном, які, атрымаўшы некаторы запас ведаў, гэтым задаволіўся, і які па сутнасці стаў фельчарам ад навукі. Патрэбны аграном, зоатэхнік, ветэрынарны ўрач, уладаючыя сучаснай навукай, папаўняючыя свае веды, павышаючыя агульную культурнасць. Пара зламіць гэту ганебную псіхалогію, уласцівую некаторым спецыялістам, ныючым аб тым, што мы, моў, людзі вясковыя, працуем у глушы, з нас узяткі гладкі. За гэтым хаваецца пасіўнасць, так могуць разважаць толькі апушчаныя людзі. Трэба больш чытаць, сачыць за новай тэхнікай, самім ставіць новыя пытанні, дабівацца іх вырашэння.

Другое — ПАВЫСІЦЬ ВЫТВОРЧУЮ АКТЫЎНАСЦЬ І АДКАЗНАСЦЬ. Не пункт інструкцыі, а творчая работа і ўсведамленне адказнасці. Невыпадкова, што мінулай восенню, калі ў Маскоўскай вобласці дажджы пагражалі пагібеллю ўраджаю і патрабавалі экстрэных мер, ні аднаго сігнала, ні адной прапановы не было атрымана ад аграномаў. Каму, як не аграномам аб гэтым трэба было гаварыць. Пытанні селекцыі насення, барацьбы з засухай, развіцця жывёлагадоўлі — усё гэта важнейшыя пытанні, патрабуючыя ад аграномаў актыўнай работы, асабістай творчасці.

І апошняе—АГРАНАМІЧНАЯ РАБОТА СЯРОД КАЛГАСНАГА СЯЛЯНСТВА. Зараз стыхійна паяўляюцца ў калгасах хаты-лабараторыі, арганізуюцца агратэхнічныя гурткі, сельска-гаспадарчыя выстаўкі, расце масавае вопытніцтва. Усё гэта-ж найшырэйшае поле дзейнасці для аграномаў, аб якім старыя спецыялісты і марыць не адважваліся. Што перашкаджае аграномам узяцца за гэту справу, правільна яе арганізаваць і падрыхтаваць сабе сотні памочнікаў, энтузіястаў агранамічнай навукі?

В. І. Ленін неяк пісаў, што надыдзе час, калі поўным голасам павінны загаварыць інжынеры, аграномы, тэхнікі. Гэты час надышоў. Зараз няма нічога больш ганаровага працаваць на вытворчасці, тварыць і прымаць актыўны ўдзел у будаўніцтве новага, соцыялістычнага палёў. Спецыялісты сельскай гаспадаркі, інжынеры соцыялістычных палёў — больш энергіі, ініцыятывы ў барацьбе за квітнеючую сельскую гаспадарку.

(Перадавая «Праўды»).

Высокаякаснае перавыкананне планаў сяўбы спалучыц[ь] з масавым разгортваннем прапалкі, уздымам пароў і цаліны

20 МАЯ

Было-б няправільным думаць, што барацьба са стратамі пачынаецца толькі ў часе ўборкі. Па сутнасці гэта барацьба пачалася ўжо зараз. Зразумела, вельмі важна сабраць усё зярно, не дапускаючы яго асыпання. Але трэба ведаць, што кожны непрапалаты або дрэнна прапалаты гектар, кожнае каліва пустазелля наносіць вялікія страты ўраджаю.

Добра праведзеная прапалка падымае ўраджай ільну на 20 проц., павышае якасць валакна на 3-4 нумары, паляпшае якасць насення на 5-10 проц.

Не меншае значэнне мае прапалка для зернавых культур. На пасевах зернавых бывае і так, што сцябло добрае і колас як быццам не дрэнны, а ўмалоту няма — колас аказваецца пустым. Так бывае ў тых выпадках, калі пасевы зернавых астаюцца непрапалатымі, калі пустазелле, забіраючы ўсю вільгаць з глебы, не дае зярняці магчымасці добра налівацца.

Правільна зразумелі гэта перадавыя калгасы рэспублікі, якія ўжо даўно пачалі масавую прапалку ільну і зернавых. У Сенненшчыне лепшыя ўдарнікі і ўдарніцы ўзначальваюць ВЫЛУЧАНЫЯ БРЫГАДАМІ ПРАПОЛАЧНЫЯ ЗВЕННІ. НА КОЖНАЕ ЗВЯНО ЎСКЛАДЗЕНА АДКАЗНАСЦЬ за прымацаваны да іх загон ДА СКАНЧЭННЯ ЎБОРКІ. Інспекцыі якасці на прапалцы працуюць з такой-жа энергіяй, як і на пасеўнай. Можна з упэўненасцю сказаць, што калі ва ўсіх калгасах рэспублікі так будзе арганізавана прапалка, дзесяткі тысяч тон ураджаю будуць выратаваны для далейшага росту заможнасці калгаснай вёскі.

Рашаючае значэнне на прапалцы мае арганізацыя працы. Трэба максімальна ўзняць зацікаўленасць кожнага ўдзельніка звяна ў якасці работы. Тут неабходна заахвочваць калгаснікаў увядзеннем на прапалцы дробнагрупавой і індывідуальнай здзельшчыны. У залежнасці ад культуры і размераў яе засмечанасці павінны быць устаноўлены пастаянныя дыферэнцыяваныя нормы працы.

Неадкладна трэба ўстанавіць найстражэйшы нагляд за кожным участкам пасеваў, каб не ўпусціць час прапалкі.

Мы ўступілі ў адказнейшы перыяд барацьбы за ўраджай. ВЫСОКАЯКАСНАЙ ПРАПОЛКАЙ, АЧЫСТКАЙ ПАЛЁЎ АД ПУСТАЗЕЛЛЯ ЗАМАЦУЕМ АТРЫМАНЫЯ НАМІ ПОСПЕХІ Ў ЧАСЕ СЯЎБЫ.

ЗНАТНЫЯ ЛЮДЗІ БОЛЬШЭВІЦКАЙ МТС (Менск[ага раёна])

Верхні рад: ЛЕМЕШ — брыгад[зір] калгаса імя К. Маркса; ХМЫС — старшыня калгаса «3-ці з'езд со[ве]таў», НАГОРСКІ—старшыня кал[га]са імя «Першай коннай».

Ніжні рад: СЕРЖАНОВІЧ—брыгадзір калгаса «Добраволец» ІВАН[О]ВІЧ, ШЭЎЧАНКА—старшыня кал[га]са «Адраджэнне», МАЦЮК—старшыня калгаса «Комінтэрн».

Пераможцы

ВА УСЕБЕЛАРУСКІМ КОНКУРСЕ-СПАБОРНІЦТВЕ ТРАКТАРНЫХ І ПАЛЯВОДЧЫХ БРЫГАД

Занесены ў спіс пераможцаў па прадстаўленню палітаддзелаў МТС і райкомаў партыі наступныя брыгады:

1. Трэцяя трактарная брыгада Слуцкай МТС

Брыгадзір МУЖЧЫНСКІ ЯЗЭП. У брыгадзе 3 трактары «ФП», адзін «ХТЗ», 8 трактарыстаў. Памочнік брыгадзіра тав. Езавіт Сцяпан з'яўляецца ўлётчыкам і адказвае за ўлік гаручага, абмер плошчаў, запіс працадзён трактарыстам.

План ворыва ў 160 гектараў брыгада перавыканала 9 мая. Па плану брыгада павінна была правесці культывацыю 70 гектараў, к 5 мая праведзена работа на 150 гектарах. На ўсю праведзеную работу па ворыву, культывацыі, дыскаванню і радковай сяўбе брыгада павінна была затраціць па плану 6.567 кілограм гаручага, затрачана 6.241 клгр. Эканомія 326 кгр.

Лепшыя трактарысты брыгады МАКАРАЎ, АМБРАЖЭВІЧ і АРЦІХОВІЧ.

2. Паляводчая брыгада калгаса „3 год пяцігодкі“, Аршанскага раёна

Калгас «ТРЭЦІ ГОД ПЯЦІГОДКІ», Баранскага сельсовета. Брыгадзір т. ПАШКОЎСКІ ІВАН. Парторг тав. КІПЕЛЬ.

Брыгада выехала ў поле 2 красавіка, 19 красавіка брыгада закончыла сяўбу аўса і ільну, 22 красавіка сяўбу ўсіх зернавых. 25 красавіка закончыла сяўбу яравых. 1 мая брыгада сустрэла завяршэннем сяўбы на гародах калгасаў і калгаснікаў.

Работа штодзенна правяралася інспекцыяй якасці.

Ацэнка работы — «вельмі добрая». У брыгадзе выпускалася насценная газета. Брыгада выпісвае на кожнага калгасніка палітаддзельскую і раённую газету.

Добра было разгорнута спаборніцтва паміж звеннямі. У выніку добра пастаўленага ўліку работы кожнае звяно штодзенна ведала, хто з'яўляецца перадавым і хто адстае.

Усе коні брыгады ў добрым стане.

3. Брыгада Рылько калгаса „Уперад“, Смалявіцкага раёна

Калгас «УПЕРАД», Пліскага сельсовета. Брыгада РЫЛЬКО заваявала першынства ў спаборніцтве чатырох брыгад свайго калгаса. Брыгада высокаякасна закончыла сяўбу на плошчы 96 гектараў да 8 мая.

У пачатку сяўбы аратыя на пары коней узорвалі ад 0,55 да 0,72 гектара на пару. Тав. Рылько зрабіў перастаноўку сіл у брыгадзе, наладзіў лепшую падкормку коней і пусціў у плуг толькі па аднаму каню. У выніку гэтага нормы выпрацоўкі адразу павялічыліся. Араты Казлоўскі адным канём узорваў у дзень ад 0,90 да 1,09 гектара за рабочы дзень.

У брыгадзе штодзенна выходзіла брыгадная газета. За час сяўбы выпушчаны 23 нумары. У часе абедзенага перапынку адбываліся штодзенныя кароткія вытворчыя нарады.

ЗАСЯВАЮЦЬ ЗВЫШ ПЛАНА 800 ГЕКТАРАЎ

ПАРЫЧЫ. 17 мая раён выканаў план веснавой сяўбы. Засеяна 31.340 гектараў, што складае 101 проц. План сяўбы аўса выканан на 100 проц., ячменю—104 проц., пшаніцы—103 проц., бульбы — 101 проц. Сяўба закончана на 24 дні раней мінулага года пры высокіх якасных паказальніках.

КАЛГАСЫ ПЕРАКЛЮЧЫЛІСЯ НА ЗВЫШПЛАНАВУЮ СЯЎБУ 800 ГЕКТАРАЎ ЗЕРНАВЫХ КУЛЬТУР, ВЫСОКАЯКАСНАЕ ПРАВЯДЗЕННЕ ПРАПОЛКІ, МАСАВУЮ ВЫВАЗКУ ТОРФУ НА ЎГНАЕННЕ.

ПОЛАЧЧЫНА ВЫКАНАЛА ПЛАН СЯЎБЫ

18 мая, на 26 дзён раней мінулага года, Полацкі раён выканаў план веснавой сяўбы.

Пасеяна разам з укоснымі травамі 45.647 гектараў. План выканан на 100,1 проц. План сяўбы ільну выканан на 100,1 проц., аўса — 102,3 проц., пшаніцы — 111,2 проц. План сяўбы ўсіх зернавых выканан на 106,2 проц.

ПРАДАЎЖАЕМ СЯЎБУ ПА ДАДАТКОВАМУ ПЛАНУ.

ЗАГАДЧЫК РАЙЗЕМАДДЗЕЛА ГРЫШАНАЎ.

Калгасы „Усход“ і „Большэвік“ заканчваюць сяўбу звышпланавага задання

Планавае заданне сяўбы калгасы «УСХОД» і «БОЛЬШЭВІК» (Меншчына) закончылі да 1-га мая. Якасць сяўбы прызнана добрай.

Дадатковы план сяўбы ў калгасе «УСХОД» сустрэлі аднадушным адабрэннем. Сельсовет для калгаса «Усход» адвёў зямлю за 7 кіламетраў, бо бліжэй незасеянай зямлі няма. Гэта калгаснікаў не спужала. Раней чым выехаць сеяць, яны размеркавалі свае сілы так, каб за два дні выканаць атрыманае заданне. 10-га мая на гэты ўчастак выехалі 2 паляводчыя брыгады, якія і пасеюць на адведзенай зямлі бульбу і авёс. Насеннем калгас забяспечан.

Калгас «БОЛЬШЭВІК» таксама з вялікім энтузіязмам сустрэў дадатковы план сяўбы. Не чакаючы ні аднаго дня, калгаснікі выехалі зараз-жа на поле.

— Трэба хутчэй сеяць, бо час не чакае,—кажа брыгадзір ЛУКАШЭВІЧ. На 19 мая калгас дадаткова засеяў 5 гектараў аўса. 20 мая калгас засее апошнія гектары дадатковага плана.

ЖЫВУЦКІ.

Арганізавалі курсы прапольшчыц-аднаасобніц

СЕННЕНСКІ РАЙКОМ, РАЙВЫКАНКОМ І ПАЛІТАДДЗЕЛ МТС ПРАВОДЗЯЦЬ ПА ЎСІХ СЕЛЬСОВЕТАХ АДНАДЗЕННЫЯ КУРСЫ ПРАПОЛЬШЧЫЦ АДНААСОБНІЦ. КОЖНАЯ АДНААСОБНАЯ ГАСПАДАРКА, ЗАСЕЯЎШАЯ ЛЁН, МАЕ МАГЧЫМАСЦЬ ПАСЛАЦЬ НА КУРСЫ СВАЮ ПРАПОЛЬШЧЫЦУ ІЛЬНУ.

Разам з травой вырываюць лён

ТАЛАЧЫН. Па раду калгасаў раёна парушаюць самыя элементарныя правілы прапалкі. У калгасе «Чырвоны Гарадзец» у брыгадзе **Хрола** разам з пустазеллем вырываюць лён. У калгасе імя **Будзённага** з кожным сцяблом пустазелля вырываюць больш 10 сцяблоў ільну.

У брыгадзе **Жураўлёва** калгаса **«Новае жыццё»** на прапалцы працуюць дзеці. Яны толькі топчуць і псуюць засеяныя культуры. Праверка якасці прапалкі не арганізавана (БЕЛТА).

Наркамзем не арганізоўвае барацьбы са шкоднікамі на палях

Ранняя і цёплая вясна спрыяе размнажэнню ў вялікіх размерах рознага роду шкоднікаў на палях. Наркамзем кожны дзень атрымлівае дзесяткі тэлеграм з розных раёнаў; прыязджаюць з калгасаў нарачныя, якія патрабуюць водпуску атрутных матэрыялаў для барацьбы са шкоднікамі. У радзе раёнаў ільняная блошка напала на лён. Шкоднікі знішчаюць сады.

Але Наркамзем ніякай дапамогі раёнам не аказвае. Няма ў яго ні атрутнага матэрыялу, ні апаратуры. Не ведае Наркамзем, колькі якіх матэрыялаў у раёнах ёсць, адкуль што можна перакінуць для дапамогі раёнам, якія адчуваюць у гэтым асабліва вялікую патрэбу.

Раней гэтай справай займаўся трэст па барацьбе са шкодніцтвам. Цяпер гэты трэст ліквідуецца. Завоз атрутных матэрыялаў спыніўся. Работнікі-спецыялісты, якія гэтай справай займаліся, разбегліся.

Некаторыя матэрыялы ёсць на складах машына - знішчальных станцый. Гэтыя матэрыялы павінны былі быць перададзены Белсельснабу, але намеснік наркамзема тав. **Каранеўскі** вось ужо другую пяцідзёнку ніяк не можа падпісаць аб гэтым загад.

Наркамзем павінен тэрмінова вырашыць пытанне аб завозе атрутных матэрыялаў у раёны, аб безадкладнай арганізацыі барацьбы са шкоднікамі на палях.

ІВАНОЎ.

У пагоні за процантамі

ЛЕПЕЛЬ. (Спец. кар. «Звязды»). За апошнюю дэкаду тэмпы сяўбы ў Лепельскім раёне павялічыліся, але пераважна за лік засеяных сядзіб калгаснікаў.

Раённае кіраўніцтва не заўважвае, як у цэлым радзе калгасаў раёна значна знізіліся тэмпы сяўбы на палях за кошт павышэння працы на агародах, якіх у апошнія дні засеяна звыш 3.000 гектараў.

Калгас «Чырвоны Окцябр», Воранскага сельсовета, выканаў план сяўбы на палях на 53 проц. у той час, як план сяўбы на сядзібах выканан на 102 проц. У калгасе імя **Чапаева** таго-ж сельсовета яшчэ не ўзарана 120 гектараў зямлі, а сядзіба засеяна на 104 проц. Такі-ж малюнак у калгасах **Прудкоўскага, Несінскага** і інш. сельсоветаў раёна, дзе як правіла **калгаснік да паўдня працуе з канём на сваім агародзе і толькі пасля поўдня са змораным канём** [п]**ходзіць на калгаснае поле.**

Значна знізілася якасць сяў[бы]. У калгасе **«Зара свабоды»** 18 г[ек]тараў ільну засеяна ў аднавор. [У] калгасе імя **Максіма Горкага** ў [ад]навор засеян увесь лён.

Райземаддзел дазволіў калга[сам] у апошнія дні араць на глыб[іню] 6-7 сантыметраў. Выконваючы [гэ]тыя дырэктывы ў калгасах **Чапаева, «Окцябр», імя Дзіміт[ро]ва, імя Гікало,** Воранскага сель[со]вета, аруць не глыбей 5-6 сан[ты]метраў. Як правіла, пасля сяў[бы] поле не заскароджваецца і т[а]не дзіва, што яно скрозь усея[на] пустазеллем.

Так у пагоні за колькасцю [вы]кананых процантаў у Лепель[скім] раёне ігнаруюць якасць, не [ха]чуць арганізаваць адпор кулац[кім] тэндэнцыям.

У ПАЛОНЕ ЧАРГОВАСЦІ

Па плану НКЗ БССР па **Дрысенскаму** раёну на працягу 1934 года павінна быць узнята 1900 гектараў цаліны, у тым ліку ў гэту вясну 894 гектары. Па раёну на сучасны момант узнята ўсяго толькі 107 гектараў.

Марудныя тэмпы выканання гэтай важнейшай задачы тлумачацца тым, што райземаддзел і сельсоветы абмежаваліся толькі давядзеннем планаў да калгасаў, а самі гэтай справай не кіруюць. Масава-растлумачальнай работы на аснове пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) ніякай не праводзіцца. Уздым цаліны пакінулі на апошнюю чаргу.—«Спачатку ўзарэм і пасеем, а потым возьмемся за ўзняцце [ца]ліны»—так разважаюць у зем[аддзе]ле і калгасах.

Між тым у раёне ёсць ужо раз магчымасць выканаць да[дзе]ны план.

Калгасы **«Комінтэрн»**, Пяст[аўска]га сельсовета, імя **Максіма Г[ор]кага**, Сардыцкага сельсовета, «[Гі]гант», Каркалецкага сельсовета [і] інш. не толькі выканалі план [узня]цця цаліны, але значна пера[вы]канапі яго.

Такія-ж магчымасці ёсць [ва] ўсіх калгасах раёна. Патрэ[бна] толькі правільная арганізацыя [гэ]тай справы.

В. ЗЕЛЯНЬКОВІЧ

Планы прапалкі ў габінетах

МОЗЫР. (Кар. «Звязды»)

Рост збожжа затрымлівае пустазелле, якога нямала на палях Мазыршчыны. Асобныя калгасы, не чакаючы ўказанняў, пачалі энергічную барацьбу з пустазеллем. Калгас **«Новы шлях»** прапалоў азімай пшаніцы 7 гектараў, жыта—20 гектараў, ячменю—15 гект. і яравой пшаніцы—13 гектараў. У калгасе **«Комунар»** прапалата больш 10 гектараў азімых. Пачата прапалка ў калгасе **«Новыя халоднікі»** і іншых.

Прапалка пачалася. Але [яна] праходзіць самацёкам, неарган[іза]вана. Аб арганізацыі пастаянн[ых] звенняў, замацаванні за імі ўча[ст]каў на ўсё лета, аб уліку прац[ы], устанаўленні дыферэнцыяван[ых] норм выпрацоўкі ў калгасах не [ду]маюць.

Тут адчуваюцца барска-бюрак[ра]тычныя адносіны раённых арга[ні]зацый, у прыватнасці райземадд[зе]ла да прапалкі. Планы прапо[лкі] яшчэ знаходзяцца ў габінет[ах], складаюцца, праектуюцца. Гэт[ыя] планы—толькі адцягненыя ліч[бы]. Ніякіх арганізацыйных мер яны [не] прадугледжваюць.

Дзяржынск на буксіры ў Барысава

У Дзяржынскім раёне працуе буксірная брыгада Барысаўшчыны, якая першай у БССР закончыла веснавую сяўбу. У складзе брыгады старшыня перадавога калгаса **«Чырвоная Трасцяніца»** тав. **Валчанін,** брыгадзір паляводчай брыгады калгаса **«Трэці рашаючы»** тав. **Гайдук,** комсамолец-ударнік сяўбы калгаса **«Большэві[к]»** т. **Прохараў** і прадстаўнік газе[ты] **«Большэвік Барысаўшчыны».**

Буксірная брыгада зараз пра[цуе] ў найбольш адстаючых калгас[ах] імя Будзённага і імя Фрунзе.

На старонках дзяржынск[ай] раённай газеты буксірная брыга[да] змясціла рад матэрыялаў аб [во]пыце сяўбы на Барысаўшчыне.

„КРАСИН“ У БУХЦЕ ПРАВІДЗЕННЯ

З ПАРАХОДА „КРАСИН“, 19 МАЯ 1934 г 4 ГАДЗІНЫ 41 МІН. МАСКВА—тав. КУЙБЫШЭВУ, КОПІЯ—тав. ІОФФЕ

ПАСЛЯ ВЫВАДУ «СТАЛІНГРАДА» НА ЧЫСТУЮ ВАДУ ЗАТРЫМАЛІСЯ Ў МОРЫ ДЛЯ ВЫКАНАННЯ ПАТРЭБНАЙ НАВУКОВАЙ РАБОТЫ ПА ДАСЛЕДВАННЮ ГЛЫБІННЫХ ТЭМПЕРАТУР ПРЫ ЗІМОВЫМ РЭЖЫМЕ. У 16 ГАДЗ. 30 МІН. У СУЦЭЛЬНЫМ ТУМАНЕ ЎВАЙШЛІ Ў БУХТУ ПРАВІДЗЕННЯ.

ПРАТЭСТ ПАВЕРАНАГА У СПРАВАХ СССР тав. БЕСОНАВА СУПРОЦЬ АНТЫСОВЕЦКІХ ВЫПАДАЎ ГІТЛЕРА

БЕРЛІН, 18 мая (БЕЛТА)

Паверапы ў справах СССР Бессонаў заявіў міністру замежных спраў пратэст па поваду антысовецкіх выпадаў у прамове Гітлера на «кангрэсе працы».

Бессонаў указаў, што неадпавядаючыя сапраўднасці заявы Гітлера аб гаспадарчым развіцці і гаспадарчым становішчы СССР прадстаўляюць сабой умяшанне ва ўнутраныя справы СССР, а сваёй заявай аб мнімых «мільёнах памерлых з голаду» Гітлер стаў на чале антысовецкай кампаніі, якая вядзецца ў Германіі.

ВОДГУКІ У ЯПОНІІ НА АБВЯРЖЭННЕ ТАСС

ТОКІО, 18 мая. (БЕЛТА).

«Ніці-ніці» і «Джапан таймс» публікуюць без каментарыяў абвяржэнне ТАСС па поваду паведамлення «Сімбун рэнго» аб мнімым заключэнні паміж совецкім і японскім урадамі тайнага пагаднення, датычнага Унутранай Манголіі.

Лінейная калібровочная мішень LRT-BE4-V2

ЗА ВЫСОКУЮ ЯКАСЦЬ ПАРТЫЙНАЙ ВУЧОБЫ

Рашэнні XVII з'езда гэта канкрэтная пра...ма пабудовы бяс...асавага соцыялістычнага гра...дства.

Вывучэнне матэрыялаў з'езда ўз...е на вышэйшы ўзровень актыў...ць шырокіх рабочых мас. Про...т выканання промфінплана на ...одзе «Большэвік» і друкарні ... Сталіна значна павысіўся. За... імя Варашылава асвоіў багер. ...а гаворыць аб узняцці вытвор...а энтузіязма. Характэрным ...ўляецца выкананне вытворчага ...на першага квартала 1934 го... заводам імя Молатава, які ўвесь ... не выходзіў з прарываў. Дзя...чы ўмелай арганізацыі прапра...кі і залікаў па матэрыялах ...II з'езда, якімі былі ахоплены ... цэхі, змены; дзякуючы ўвяз...ню рашэнняў з'езда з канкрэт...мі задачамі, якія стаяць перад ...одам — партыйная арганіза... завода імя Молатава мабіліза...а заводскі калектыў, рабочых і ... завода на паляпшэнне якасці ...дукцыі.

...ле не ўсе партыйныя арганіза...і Менска займаюцца гэтай важ...йшай работай. На фабрыцы ...кцябр», фабрыцы імя 8 сакаві... імя Крупскай прапрацоўка ра...нняў з'езда не абышлася без ...ішняй шуміхі. Промфінплан не ...конваецца. Якасць прадукцыі з ...жным днём робіцца усё больш ...шай, з 2916 рабочых толькі ... варашылаўскіх стралкоў. Уся... 43 здалі тэхэкзамен. Усе кому...ты лічацца ўдарнікамі вытвор...сці, а наведваюць партыйныя ...олы вельмі дрэнна.

...ырэктывы з'езда аб нястомнай ...боце над павышэннем ідэалагіч...а ўзроўню партыйнага актыва ... выконваюцца.

...а занятках дэкаднага комвуза ...крататароў парткомаў тт. Канапік ...ухалціцкі з'явіліся ўсяго па адна...разу. З 23 парторгаў фабрыкі ...кцябр», фабрыкі імя Крупскай, ... 8 сакавіка на заняткі дэкадна... комвуза парторгаў з'яўляецца ...го 12 чал.

...омуністы вайлачнай фабрыкі, ...брыкі імя Фрунзе, Белдзяржбу... фабрыкі імя Тэльмана, вагон...а дэпо, эксплаатацыі таксама ...нна наведваюць дэкадны комвуз.

...касць прапрацоўкі вызначаец... не толькі тым, што 3000 чала...к здалі залікі па рашэннях з'ез... з якіх 65 проц. на «выдатна» і ...обра». Вялікае значэнне мае і ...е, як ідзе барацьба за выканан... промфінплана, як паляпшаецца ...асць прадукцыі, як прайшла ...ўба ў нашых калгасах, як пе...будавана партмасавая работа.

— КСЯНДЗОЎ —

Рашэннямі з'езда павінна быць пранізана ўся вучэбная праграма і ўся наша штодзенная практычная работа.

ЦК нашай партыі забараніў ужываць формы прапрацоўкі, якія ператвараюць вывучэнне матэрыялаў з'езда ў буквaедства і схаластычнае завучванне. Гэтым ЦК звярнуў увагу ўсіх парт-арганізацый на неабходнасць глыбокага вывучэння рашэнняў з'езда ў школах і гуртках.

Кожны партыец павінен ведаць статут і праграму ВКП(б) і Комінтэрна, асвоўныя этапы гісторыі большэвізма, канстытуцыю СССР, творы класікаў марксізма-ленінізма. Гэта з'яўляецца аксіёмай і не падлягае сумненню. Аднак, многія партарганізацыі гэтага яшчэ не разумеюць.

Галоўная віна за дрэнную прапрацоўку матэрыялаў з'езда кладзецца на прапагандыстаў. Прапагандысты павінны ўвязваць увесь матэрыял з практычнымі задачамі, якія стаяць перад кожным прадпрыемствам, перад кожным комуністам. А між тым, такому пытанню, як новая пазыка, толькі 4 прапагандысты (Алей, Шэйман, Мартынкевіч, Літвін) прысвяцілі спецыяльную гадзінную гутарку. Астатнія зусім не папулярызуюць гэта важнейшае мерапрыемства.

Задачай парткомаў і парторгаў з'яўляецца — праверыць наколькі кожны прапагандыст выконвае дырэктыву ГК аб тым, каб на кожных занятках ўдзяляць 15-20 мінут пытанням бягучай палітыкі.

У вясковай сетцы мы маем спробы спыніць вучобу ў сувязі з пачаткам палявых работ. Гэта заахвочваюць асобныя прапагандысты, напр., Валковіч (Астрашыцкі Гарадок).

Прыстасоўна да палявых работ, у аснову партвучобы на май-чэрвень павінна быць палажана паглыбленая прапрацоўка матэрыялаў з'езда не толькі ў партыйнай і комсамольскай сетцы, але і сярод шырокіх калгасных мас. Па прыкладу Менска і іншых гарадоў, даклад т. Сталіна трэба прапрацаваць метадам чыткі. Гэта патрабуе яшчэ большай падрыхтаванасці да занятка ў.

Неабходна яшчэ больш узмацніць работу нашай сеткі партыйнай асветы, даючы жорсткі адпор усім імкненням спыніць партыйную вучобу ў летні час. Трэба цесна ўвязваць вывучэнне рашэнняў з'езда з практычнай работай вытворчасці.

Вопытны цэх Менскай абутковай фабрыкі імя Л. М. Кагановіча асвоіў удасканаленую вытворчасць абутку. Гумовая падэшва раней прыбівалася цвікамі, зараз яна будзе прышыта. Гэта робіць абутак больш моцным і лёгкім.

НА ЗДЫМКУ — прышыўка падэшвы на машыне.

ПАЗЫКА ДРУГОГА ГОДА ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ

86,3 ПРОЦ. ЗАДАННЯ

ПАВОДЛЕ ДАНЫХ НА 15 МАЯ ПА БССР РЭАЛІЗАВАНА ПАЗЫКІ «ДРУГОГА ГОДА ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ» НА 63.205 ТЫС. РУБ., АБО 86,3 ПРОЦ. ПЛАНА.

КАНТРОЛЬНАЕ ЗАДАННЕ Ў ГАРАДАХ ВЫКАНАНА НА 108,5 ПРАЦЭНТАЎ.

ПЛАН РЭАЛІЗАЦЫІ ПАЗЫКІ НА ВЁСЦЫ ВЫКАНАН НА 49,5 ПРОЦ. ПАДПІСКА СЯРОД КАЛГАСНІКАЎ ДАСЯГНУЛА 13.188 ТЫС. РУБ., АБО 75,4 ПРОЦ. СЯРОД АДНААСОБНІКАЎ РЭАЛІЗАВАНА ЗА НАЯЎНЫ РАЗЛІК АБЛІГАЦЫЙ НА 436 ТЫСЯЧ РУБ., АБО 4,4 ПРОЦ. ПЛАНА.

ПЕРШЫЯ МЕСЦА ПА РЭАЛІЗАЦЫІ ПАЗЫКІ НА ВЁСЦЫ ЗАЙМАЮЦЬ: СТАРОБІНСКІ, ЧЭРЫКАЎСКІ, МСЦІСЛАЎСКІ І МЕНСКІ РАЁНЫ.

АПОШНЯЕ МЕСЦА — ГОРАЦКІ, УВАРАВІЦКІ, ЦЕРАХАЎСКІ І ДУБРОВЕНСКІ РАЁНЫ.

А ВОСЬ АНІКЕЕЎ ВЫВЯЗЕ

КРЫЧАЎ. (Кар. «Звязды»).

На пасяджэнні бюро райкома стаяла пытанне аб рэалізацыі пазыкі. Загадчыка ашчадкасы Анікеева закідалі пытаннямі:

— Чаму ў цябе нуль па аднаасобнаму сектару?

— А чаму заданне па вёсцы выканана толькі на 52 проц.

— А чаму сярод калгаснікаў рэалізавана толькі 115 тыс. руб.?

Пытанняў было нямала... Як відаць, людзі ўпершыню даведаліся аб тым, як ідзе падпісная кампанія ў раёне. Раней гэтым не цікавіліся.

Анікееў бездапаможна разводзіў рукамі. І сапраўды, што ён мог адказаць? Работа па рэалізацыі пазыкі ў раёне не праводзілася.

Рэалізацыю ўсклалі выключна на фінансава-крэдытны апарат — «авось ён вывезе». А фінансавы апарат, не атрымліваючы аператыўнага кіраўніцтва з боку райкома і РВК, працаваў вельмі і вельмі дрэнна.

Адзін той факт, што дагэтуль нераздана аблігацый мінулагодняй пазыкі больш чым на 70 тыс. руб. паказвае, як абслугоўваюцца ў раёне масы пазыкатрымальнікаў.

Сярод аднаасобнікаў да апошняга часу не было прадана ніводнай аблігацыі. Райашчадкаса атрымала іх яшчэ 25 красавіка. Анікееў абмежаваўся тым, што даў аб'яву ў газеце, каб старшыні сельсоветаў прышлі атрымаць аблігацыі.

У раёне ёсць выпадкі парушэння прынцыпаў падпіскі. Так, праўленне калгаса «Агнеброн» механічна запісала кожную сям'ю калгасніка на 20 руб. А калі хто хоча падпісацца на большую суму? А калі члены сям'і жадаюць падпісацца кожны асобна. Гэта, як відаць, «забараняецца».

М. ВІШНЕЎСКІ.

На ўроке фізікі ў 7-й школе (Менск)

РАМОНТ ПУЦІ

ПІСАЛІ, ПРАСІЛІ...

(Ад спецыяльнага карэспандэнта „Звязды")

У канцылярыі 26-й дыстанцыі пуці работа ніколькі не змянілася. Круцяцца арыфмометры, шчолкаюць косткі лічыльнікаў, шуршыць папера, скрыпяць пер'і. Мітусня спыняецца роўна ў 4 гадзіны дня. Назаўтра той-жа малюнак. Нішто яшчэ не парушыла гэтай аднастайнасці і спакою.

Начальнік дыстанцыі тав. Елізараў і сакратар парткома тав. Ранчынскі добра ведаюць, што зараз трэба пуць рамантаваць, (пры чым заданне па рамонту немалепькае—80 кіламетраў), а не ў канцылярыі сядзець. Але адна справа ведаць, другая справа—рабіць.

Праўда, яшчэ ў красавіку арганізавана рамонтная калона з 190 чалавек. Але чаму-ж калона гуляе паўтара месяца і невядома, калі прыступіць да рамонта пуці? «Прычын» у начальства шмат, але самая галоўная—гэта адсутнасць баласта. Без яго рамантаваць пуць немагчыма. У дыстанцыі спадзяваліся—вось-вось прыбудуць патрэбныя 24.000 кубаметраў баласту. На жаль яшчэ і цяпер да берагу 26-й дыстанцыі не прыплыло ніводнага грама баласту.

Гэта вельмі дзіўна. Такія бушуючыя хвалі перапіскі ўзнімаліся з канцылярыі і не маглі ўзняць на свой грэбень 24000 кубаметраў баласту і прычаліць... прама ў габінет Елізарава.

Першы паток пачаўся ў напрамку Гомель-Калуга. Тэлеграма за тэлеграмай, адносіны, просьбы, дакументы—усё аб тым, што адсутнасць баласту «зрывае», «парушае», «пагражае»... Але 10 красавіка з кіраўніцтва будаўнічага аддзела дарогі выслалі начальніку Жлобінскага будаўнічага ўчастка план забеспячэння 26 дыстанцыі баластам. Тры разы высылаўся такі план, а Жлобінскі начальнік і ў вус не дзьме. Ён піша адказ: «Баласту начальніку 26-й дыстанцыі ў красавіку прадставіць не магу».

Плынь загадаў перамянілася і пайшла ў напрамку Гомель-Жлобін, Калуга-Жлобін і Жлобін-Гомель. Зноў грозныя тэлеграмы начальніка будаддзела дарогі тав. Каспяровіча і начальніка службы пуці тав. Шпугольда. Прапанавалася катэгарычна, у апошні раз, пад асабістую адказнасць даць баласт. Жлобінскія начальнікі засталіся да канца паслядоўнымі: «Паведамляю, што планам баластнай возкі з кар'ера НСЧ-8 вы не прадугледжаны. Звярніцеся да НС. За НСЧ. Фёдараў».

Вось гэта ўпартасць. Зусім не падобна на тт. Елізарава і Ранчынскага, якія рашылі скласці зброю і адпачыць на майскай траве.

190 рабочых, якія дакладна незнаёмы з капрызамі розных начальнікаў, адпушчаны ў пазачарговы адпачынак. Елізараў штодзень выязджае на лінію знаёміцца з ходам падрыхтоўкі да рамонту, у той час, як рамонт ужо павінен быў быць у поўным разгары. Сакратар парткома тав. Ранчынскі з 19 членаў і кандыдатаў партыі трымае на лініі не больш 5.

На пытанне, што канкрэтна зроблена для забеспячэння дыстанцыі баластам, заўсёды адзін адказ: «Пісалі і прасілі».

Зусім правільна. Пісалі ў Гомель, Калугу і Жлобін. Пісалі дастаткова. І распісаліся ў сваёй бяздзейнасці, у сваім няўменні кіраваць адказным участкам—рамонтам пуці.

Нават арганізаваць культурнае абслугоўванне калоны гэтыя «кіраўнікі» аказаліся няздольнымі. Іх «вынаходства» не пайшло далей патэфона. Аб газетах, часопісах, чырвоных кутках на ўчастках і не падумалі. Соцыялістычнае спаборніцтва і ўдарніцтва не разгорнуты.

Сустрэўшы першыя цяжкасці ў забеспячэнні дыстанцыі матэрыяламі, яны здалі пазіцыі. Цяпер калона не працуе. Губляецца самы каштоўны час. Калі па сапраўднаму разгарнецца рамонт пуці—Елізараў не ведае. Застаецца прасіць пракурора даць свой выгачальны адказ.

АНТОНАЎ

Гомель.

ШЫРЭЙ СПАБОРНІЦТВА НА ДАРОЖНЫМ БУДАЎНІЦТВЕ

На апошнім пасяджэнні цэнтральнага штаба па дарожнаму будаўніцтву БССР былі заслуханы інфармацыі загадчыкаў дарадзелаў раду раёнаў. Загадчык Хойніцкага райдараддзела т. Пішчаў падзяліўся вынікамі падрыхтоўкі да дарожнага будаўніцтва. Гэты раён з'яўляецца перадавым па загатоўцы і вывазцы будаўнічых матэрыялаў, па пабудове мастоў і азеляненні. Масавая работа і спаборніцтва—вось асноўнае, што забяспечыла перамогу.

Прадстаўнікі Сенненскага, Мсціслаўскага і Заслаўскага раёнаў былі вымушаны прызнаць, што ў іх работы па падрыхтоўцы да дарожнага будаўніцтва слаба разгорнуты. Планы загатоўкі і вывазкі матэрыялаў сарваны. Райкомы і РВК адмахнуліся ад гэтай справы.

Цэнтральны штаб, адзначыўшы добрую работу Полацкага і Хойніцкага раёнаў, падкрэсліў зрыў выканання плана па Мсціслаўскаму, Сенненскаму, Чэрыкаўскаму, Лепельскаму і інш. раёнах. Начальніку дараддзела Сенненскага раёна тав. Гапонаву абвешчана суровая вымова. Ён папярэджан, што калі на працягу бліжэйшых дзён не будуць разгорнуты масавыя дарожныя работы, да яго будуць ужыты больш суровыя меры спагнання. Начальнікам Мсціслаўскага райдараддзела т. Казлову, і Заслаўскага—тав. Яцкевічу, пастаўлена на від.

За ўзорную работу па выкананню плана загатоўкі і вывазкі будматэрыялаў прэміраваны па Полацкаму раёну — начальнік райдараддзела тав. Пугачоў і старшыня райсовета Аўтадора тав. Багданаў па 250 руб. кожны, старшыня Будаўскага сельсовета Дзмітрочанка і старшыня Ветрынскага сельсовета Дараўка па 200 руб. кожны. Па Хойніцкаму раёну прэміраван начальнік райдараддзела тав. Пішчоў грашыма ў 250 руб. Адзначана добрая работа газеты «Ленінскі прызыў» па мабілізацыі шырокіх мас на выкананне плана дарожнага будаўніцтва.

Цэнтральны штаб прызнаў, што большасць раёнаў БССР уключылася ў спаборніцтва з Чувашскай АССР фармальна, не забяспечыўшы разгортванне масава-арганізацыйнай работы і давядзенне прынятых БССР на сябе абавязацельстваў па дорбудаўніцтву да шырокіх мас калгаснікаў і аднаасобнікаў. Цэнтральны штаб прапанаваў раённым штабам прымацаваць кожнага члена райштаба да асобных сельсаветаў, з тым, каб забяспечыць аператыўнае і арганізацыйна-масавае кіраўніцтва ходам работ. Асаблівую ўвагу звяртае штаб на неабходнасць большага разгортвання соцыялістычнага спаборніцтва паміж асобнымі сельсаветамі і калгасамі, а таксама паміж асобнымі брыгадамі, калгаснікамі і аднаасобнікамі.

Цэнтральны штаб ухваліў пасылку на лінію двух агітаўтамабіляў і звярнуўся ў ЦВК і СНК БССР аб устанаўленні пераходнага сцяга для раёна, які лепш і хутчэй выканае праграму дарожнага будаўніцтва.

Мантаж матора ў зборачным цэху Маскоўскага электразавода.

ЗА ЭКАНОМІЮ ЭЛЕКТРАЭНЕРГІІ

НА ХАЛАСТЫМ ХАДУ...

Правільна гавораць ударнікі друку менскай электрастанцыі: не навучыліся мы яшчэ правільна скарыстоўваць электраэнергію.

Прачытаўшы пісьмо рабкораў менскай электрастанцыі, мы праверылі становішча на нашым магілеўскім скурзаводзе імя Сталіна.

Заходзім у зольны цэх. Выняты апошнія скуры з прамывачных барабанаў. Яны нерухома чакаюць новай загрузкі. Праходзіць 30 мінут. Барабаны стаяць, а матор магутнасцю ў 10 кіловат круціцца ўхаластую. Вакол шпацыруе брыгадзір МАРЧАНКА. Ён гэтага «не заўважае». На наша пытанне, чаму такое становішча, старшы майстар ЯКІМЕЦКІ адказвае:

— Ці варта на гэта звяртаць увагу? Дробязь.

Такія-ж з'явы адбываюцца ў дубільным цэху. Там рабочы Бурачкоў у часе стаянкі барабанаў не выключыў матора. Матор свістаў на халастым хаду больш гадзіны.

Цэхі асвятляюцца нават і тады, калі ніхто ў іх не працуе. У механічным цэху, калі канчаецца работа і ўсе ідуць дамоў, святло ніколі не выключаецца.

Трансмісія ў гэтым цэху прыводзіць ў рух такарны, тачыльны, балтарэзны і два свідравальныя варштаты. Калі токару Палтаўцаву трэба было працаваць, а тачыльшчыкі, балтарэзы і свідравальшчыкі не працавалі — магутны матор амаль дарэмна паглынаў дзесяткі кіловат каштоўнай энергіі. Калі-ж Палтаўцаў перастаў тачыць — матор таксама круціўся. Яго забылі выключыць.

Такі-ж малюнак і ў аддзелачным цэху на строгальных машынах. Матор адзін, адна трансмісія і чатыры машыны, з якіх часта 2-3 не працуюць.

Наконт трансмісіі на заводзе ёсць своеасаблівая думка:

— Трансмісіі,—гаворыць механік завода Гланц, — куды выгадней індывідуальных матораў...

Да рэчы, аб маторах. Яны ў радзе выпадкаў на заводзе выкарыстоўваюцца злачынна. На верхняй насоснай працуе матор магутнасцю ў 22,5 кіловат, а патрэбна 15. На вентыляцыі ў дубільным цэху магутнасць матора на 4,5 кіловат больш чым патрэбна. Усяго па заводу ёсць 10 матораў, магутнасць якіх вышэй патрэбнасці. Кіруючыя і тэхнічныя работнікі ведаюць, што неабходныя маторы ёсць у «Рэмашгрэсце», але нічога не робяць.

Вось у чым «сакрэт» таго, што «косінус фі» па заводу ровен 0,6 (замест 0,8), што кіраўніцтва завода кожны месяц плоціць за няправільнае выкарыстанне электраэнергіі па 800 і больш рублёў. Вось у што вырастаюць славутыя «дробязі».

Заводакіраўніцтву неабходна сур'ёзна заняцца пытаннем выкарыстоўвання электраэнергіі. Цярпець далей такое становішча — злачынства.

Ударнікі друку ЯНКУЛІН, МОДЛІН, ТАРАБАНАЎ, КАЧЭЎСКІ, НІЗАЎЦОЎ

ЭНЕРГІЯ ТРАЦІЦЦА ДАРЭМНА

(Рэйд ударнікаў друку «Звязды» і шматтыражкі «Сцяг Окцябра»).

Часамі на фабрыцы «Окцябр» бываюць прастоі з-за адсутнасці электратоку. Але ў гэтым вінавата не толькі электрастанцыя. Вінавата і фабрыка, якая не зусім эканомна скарыстоўвае электраэнергію.

Шчотчыкаў, пры дапамозе якіх можна было-б кантраляваць выдатканне электраэнергіі, у цэхах няма. Не ўстаноўлены нормы выдаткавання энергіі на адзінку прадукцыі.

У цэхах маторы штодзённа працуюць без патрэбы. Гэтымі днямі майстар Гамбург (другі цэх) у часе абедзенага перапынку пусціў адну машыну. З прычыны таго, што на 8-10 машын устаноўлен адзін матор, 90 проц. электраэнергіі было патрачана дарэмна. Так робіць не толькі адзін Гамбург, так робіцца не толькі ў другім цэху.

Электраэнергія неэканомна выдатакоўваецца і для асвятлення. 4 мая з 3 да 8 гадзін у цэхах гарэла святло, у той час, калі можна было абыйсціся без яго.

Неабходна, каб на кожныя 1-2 машыны быў асобны матор, каб па цэхах і іступжках былі ўстаноўлены шчотчыкі. Маторы, уцюгі, лямпачкі ў часе перапынкаў павінны абавязкова выключацца.

Ударнікі друку: ПАЛОЙКА, ПАДЭЛЬСКАЯ, КАГАН.

Баршчэўская

Урокі першых дзён іспытанняў

10 мая пачаліся іспытанні ў ...олах Менска. Вопыт першых ...ён павінен быць улічан пры да...йшым правядзенні іспытанняў, таксама ў раёнах, дзе іспытан... пачынаюцца з 20 мая.

Асабліва каштоўны вопыт 27-й ...7-й, часткова 20-й, 5-й і 23-й ...кол. Тут поспехі іспытанняў бы... забяспечаны добрай падрыхтоў...й да іх, праведзенай настаўні...мі.

7-я і 27-я школы Менска кож...ы дзень пасля іспытанняў пра...дзяць лятучыя метадычныя на...ды, для выпраўлення памылак і ...арыстання лепшага вопыту. ...бранкасная прапрацоўка пра...амнага матэрыялу на працягу го..., добра прадуманыя і метадычна ...апрацаваныя і правільна пастаў...ныя пытанні ў часе іспытанняў ...алі добрыя вынікі.

26 яўрэйская школа (4-я група, ...стаўнік тав. Рудзін). Настаўнік ...ыць за тым, каб усяму класу ...ю цікава прысутнічаць у часе праводзімых іспытанняў. Ён умела чаргаваў апытванне лепшых і слабейшых вучняў. Іспытанні тут паказалі, што вучні добра ўсвоілі дысцыпліну.

7-я школа (4-я група, настаўніца Меляўская). Сур'ёзна прадуманыя пытанні. Увесь гадовы курс геаграфіі разбіт на тры асноўныя раздзелы і кожнаму вучню прапануюцца пытанні з таго, ці іншага раздзела. Вучні ведаюць карту, ясна і стройна выкладаюць свае думкі. Добра ведаюць карту таксама вучні V групы 27-й школы.

Надзвычай добрае ўражанне застаецца ад іспытанняў па біялогіі ў VII групе 27-й школы. Спакойны настрой вучняў і настаўніка, багаты дыдактычны матэрыял: карты, гербарый, калекцыі; чоткая пастаноўка пытанняў і такія-ж чоткія, дакладныя адказы вучняў. Відаць, што вучні свядома і добра прапрацавалі праграмны матэрыял (настаўніца т. Кацнельсон).

Але першыя дні іспытанняў паказалі і рад адмоўных момантаў як у галіне асваення ведаў вучнямі, там і ў галіне методыкі іспытанняў. Так, напрыклад, вучні VI групы 26-й школы (настаўніца т. Акімава) пры іспытаннях па рускай мове выявілі поўнае няведанне мовы. Пры разборы сказа ніхто з выкліканых да дошкі вучняў не змог правільна падкрэсліць дзейнік. На прапанове настаўніцы прыдумаць дзейнік з канчаткам на «ат» у трэцяй асобе множнага ліку вучань адказвае «канат». Такое агіднае няведанне нельга інакш расцэньваць як рэзультат безадказных адносін як самога настаўніка, так і загадчыка школы да выкладання такой адказнай дысцыпліны, як руская мова.

Некаторыя настаўнікі загадзя не рыхтуюць для вучняў пытанняў на картках, або лісточках паперы, а выклікаюць адразу двух вучняў і даюць ім пытанні вусна. Зразумела, дзецям цяжка запомніць фармуліроўкі пытанняў і гэта іх нервуе (IX група 5-й школы па іспытаннях па літаратуры). Ёсць выпадкі, калі пытанні вучням размечаны на лісточках, але загадзя не памечана, якому вучню якія пытанні трэба даць. І настаўнік, выклікаючы вучня адказваць, тут-жа пачынае яму падбіраць пытанні. Гэта займае лішні час і нервуе вучня. Ёсць таксама выпадкі, калі настаўнік мае пытанні, але імі не карыстаецца і таму пытанні задае вельмі неўдала. Напрыклад, настаўнік Габец на іспытаннях па літаратуры (23-я ФЗС) выклікае двух вучняў і аднаму прапануе: «Ты мне раскажы пра «Спалох на загонах», другому —«а ты прадаўжай». Зусім ясна, што такая бессэнсоўная фармулёўка пытанняў блытае вучня і не можа выклікаць прадуманага, выразнага адказу. Гэта-ж непрадуманасць пытання прыводзіць да таго, што адны і тыя-ж пытанні на працягу адной гадзіны задаюцца некалькі раз розным вучням (26-я школа, лекцыя прыродазнаўства).

Для таго, каб іспытанні праходзілі арганізавана і эфектыўна, кожны настаўнік абавязкова павінен загадзя прадумаць і намеціць пытальнік, разнесці пытанні па лісточкі або карткі. Загадзя, улічваючы асаблівасці кожнага вучня, трэба намеціць, якім вучням і якія пытанні трэба даць, напісаць на кожным лісточку прозвішча вучня і выклікаць адразу не больш як па тры вучні, даваць ім магчымасць прадумваць адказы на пытанні.

У некаторых школах Менска была тэндэнцыя да канца ўсіх іспытанняў не паведамляць пра вынікі. Гэта вельмі нервуе вучняў. Трэба вынікі адказаў дзяцей паведамляць ім, зразумела, з адпаведным тлумачэннем настаўніка.

Іспытанні з'яўляюцца падагульненнем матэрыяла для ўсіх вучняў і ацэнкай гадовай работы кожнага вучня і настаўніка, а таму ў часе іспытанняў неабходна прысутнасць усіх вучняў у класе. Між тым, ёсць выпадкі, калі вучні пасля адказаў ідуць дамоў, а тыя, якія вызвалены ад іспытанняў, зусім не з'яўляюцца.

У першыя дні іспытанняў былі факты няправільнага размяркоўвання часу. Як правіла, у першую гадзіну іспытанняў выклікаліся 3-4 вучні і іх трымалі па 12-15 мінут, а потым за 2 астатнія гадзіны галопам прапускаюцца 18-20 вучняў. Так, напрыклад, настаўнік 39-й школы Крукоўскі за 45 мінут апытаў трох вучняў, а астатніх за 2 гадзіны.

Ёсць выпадкі ў некаторых школах, калі настаўнікі дапамагаюць вучням падказамі, а часамі самі адказваюць за іх, чым збіваюць вучняў і не даюць ім магчымасці прадумаць да канца пытанне.

У часе іспытанняў выявілася поўная няграматнасць настаўніцы IV групы 3-й школы Кастэцкай па геаграфіі. Яна сцвярджала, што Кіславодск знаходзіцца ў Крыму. Вучні спрачаліся з ёю, але яна ўпарта не адступала. Гавайскія астравы, па яе думцы, знаходзяцца ў Мексіканскім заліве. Эльзас-Латарынгія багата золатам і таму за яе б'юцца. Гэта сведчыць аб тым, што нашы загадчыкі школ на працягу года не вывучаюць настаўнікаў, не ведаюць іх і не прымушаюць іх як след працаваць над сабой.

Некаторыя школы ўводзяць у расклад іспытанняў звычайныя заняткі па тых прадметах, па якіх будуць праводзіцца іспытанні. Атрымліваюцца надзвычай перагружаныя дні. Гэтага рабіць нельга.

Як масавае з'явішча, трэба адзначыць абсалютную адсутнасць па-зашкольнай работы сярод дзяцей у часе іспытанняў. Ні ў часе перапынкаў, ні пасля іспытанняў вольны час вучняў нікім не арганізуецца. Загадчыкі школ і піонерработнікі зразумелі пастанову ЦК ВЛКСМ аб скасаванні піонерскіх заняткаў, як поўную ліквідацыю арганізаванага адпачынку піонераў і школьнікаў, што з'яўляецца абсалютна памылковым.

У часе іспытанняў неабходна шырока разгарнуць культмасавую і фізкультурна-аздараўленчую работу. Арганізоўваць экскурсіі, прагулкі, фізкультурныя гульні, з тым, каб дзеці змаглі адпачыць. У радзе школ назіраецца, што пасля іспытанняў дзеці адразу-ж адпускаюцца дамоў і значная частка рыхтуецца к іспытанням да позняй ночы, а некаторыя самі арганізоўваюць «свой адпачынак» катаннем на трамваі і т. д.

Многія загадчыкі школ і навучальных частак не прысутнічаюць на іспытаннях. Між тым загадчык непасрэдна павінен кіраваць правядзеннем іспытанняў, праводзіць лятучыя метадычныя нарады і выпраўляць усе памылкі на-хаду.

Першыя дні паказалі, што слаба праведзена работа сярод бацькоў і рабочых шэфскіх прадпрыемстваў.

Вось асноўныя памылкі і скрыўленні, якія можна было заўважыць у першыя дні іспытанняў па школах г. Менска. Трэба зараз-жа ўсе гэтыя памылкі выправіць.

Лінейная калібровачная мішэнь LRT-BE4-V2

Умовы конкурса на лепшы сельсовет па падрыхтоўцы да новага навучальнага 1934-1935 года

Асноўнай задачай праводзімага конкурса з'яўляецца мабілізацыя ўсіх сіл і сродкаў на тэрыторыі саветаў для праводзення ўзорнай падрыхтоўкі да новага навучальнага 1934-1935 года, дабіваючыся першынства ў праводзімым конкурсе.

Ажыццяўленне гэтай задачы і заваяванне першынства саветаў магчыма толькі на аснове разгортвання оргмасавай работы советаў, актывізацыі вакол задач конкурса культасветных секцый советаў, дэпутацкіх груп з прыцягненнем да іх работы членаў советаў, настаўнікаў, комсамольцаў, піонерарганізацый, бацькаўскіх советаў і школьных грамадскіх арганізацый і пры ўмове выканання наступных паказальнікаў:

1. Да 15 ліпеня 1934 года закончыць распачатае будаўніцтва новых школ і правесці рамонт старых школьных будынкаў, а таксама пабудаваць новыя або адрамантаваць неабходныя дапаможныя будынкі пры кожнай школе (драўляныя хлявы, харанілішчы для хавання прадуктаў са школьных участкаў, прыбіральні і інш. неабходныя будынкі).

2. Пры кожнай сямігодцы пабудаваць інтэрнат для вучняў, скарыстаўшы для гэтага былыя кулацкія і іншыя будынкі з поўным іх абсталяваннем, а таксама адрамантаваць і прывесці ва ўзорнае санітарнае становішча існуючыя пры ўсіх школах інтэрнаты. Гэту работу скончыць не пазней 1-га жніўня г.г.

3 Не пазней 1 верасня загатовіць і вывезці дровы для кожнай школы не менш неабходнай гадавой нормы.

4. Забяспечыць своечасовы выпуск і дастаўку падручнікаў для кожнай школы, палітэхнічнага абсталявання і навучальных прылад не пазней 1-га жніўня г.г.

5. Дабіцца, каб кожная школа ў совеце была ўкамплектавана не пазней 1 ліпеня 1934 года загадчыкамі школ і настаўнікамі адпаведнай кваліфікацыі. Асаблівую ўвагу звярнуць на ўкамплектаванне настаўніцкімі кадрамі нацыянальных школ.

6. Да 25 жніўня г.г. арганізаваць і закончыць прыём вучняў па школах.

7. Правесці работу, каб паасобныя калгасы і населішчы ўзялі самаабавязацельствы на падвозку дзяцей ад населеніцкага пункту да школы на адлегласці больш трох кіламетраў. Гэту работу скончыць не пазней 1 ліпеня 1934 года.

8. Да 15 чэрвеня г.г. советам правесці высяленне ўсіх арганізацый, устаноў і прыватных жыхароў са школьных будынкаў, не маючых ніякага дачынення да школы.

9. Да 15 ліпеня г.г. праверыць і прывесці ў належнае становішча печы, дымаходы і коміны ў школах. Да гэтага-ж тэрміну прывесці ў поўны парадак процілажарны інвентар у школах.

10. Да пачатку новага навучальнага 1934-35 г. дабіцца, каб кожная сямігадовая школа мела не менш адной каровы, адной цёлкі і 2 свіней. Кожная пачатковая школа — не менш адной свінні і аднаго парасяці, забяспечыўшы гэту жывёлу адпаведнымі грубымі і канцэнтраванымі кармамі.

11. Арганізаваць своечасовую праполку і ўборку яравых і прапашных культур з прышкольных зямельных участкаў, прыцягваючы да гэтай справы шырокую грамадскасць і бацькоў вучняў.

12. Да пачатку заняткаў прывесці ў поўны парадак і ачысціць прышкольныя пляцоўкі, сады і агарожы садоў і прышкольных участкаў і трымаць іх у культурна-санітарным становішчы.

13. Арганізаваць пры кожнай школе гарачыя снеданні, скарыстаўшы прадукцыю прышкольных участкаў, школьных садоў, соўгасаў, калгасаў і МТС, шэфствуючых над школай. Тэрмін усёй падрыхтоўкі — 1 верасня 1934 г.

14. Да пачатку навучальнага года забяспечыць усіх настаўнікаў кватэрамі, прадуктамі харчавання.

15. Советам арганізаваць сістэматычны пагляд за захаваннем у належным культурным выглядзе школьных памяшканняў, школьнай маемасці, падручнікаў, мабілізаваўшы на гэту справу бацькаўскія советы, настаўнікаў і вучняў. Арганізаваць паміж школамі соцспаборніцтва.

16. Праверыць школьныя бібліятэкі і папоўніць іх за лік адпаведнай літаратуры.

17. Падрыхтаваць усе неабходныя ўмовы для разгортвання і паляпшэння па-зашкольнай работы сярод дзяцей (выпіска газет, абсталяванне чырвонага кутка, агляд кіно-ўстаноўкі, набыццё матэрыялаў для розных мастацкіх і іншых гурткоў).

Старшыня Цэнтральнай конкурснай камісіі пры прэзідыуме ЦВК БССР М. ЛЯЎКОЎ.

Баксанбуд

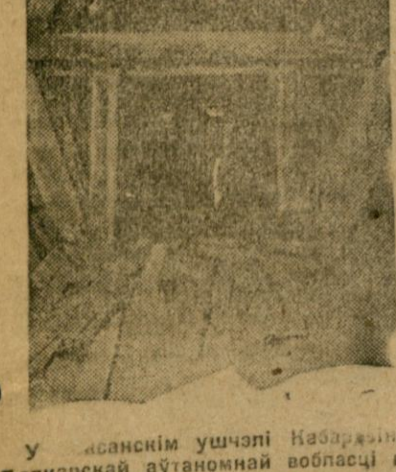

У Баксанскім ушчэлі Кабардзіна-Балкарскай аўтаномнай вобласці на горнай рацэ Баксан будуецца гідраэлектрастанцыя, магутнасцю ў 25.000 кіловат. Плаціна будуецца за 10 клм. ад станцыі.

На ЗДЫМКУ: бетаніроўка танеля метро, па якому пацячэ рака Баксан.

СПЛАЎ

НА ЛЕПЕЛЬШЧЫНЕ СПЛАВУ НЕ ДАПАМАГАЮЦЬ

У большасці сплаў лепельскага ўчастка праходзіць па малаводных рэчках. Таму кіраўніцтва арганізавала сплаў у першую чаргу па гэтых водных шляхах.

Спушчана за красавік на 116 проц. — дастаўлена на канечныя пункты 104,7 проц. плана, у той час як на 20 красавіка было выканана ўсяго 50 проц. плана.

Першыя 10 дзён мая таксама паказалі баявыя тэмпы выканання плана. Замест 9.600 кбм. сплаўлена 10.000 кбм. драўніны.

Галоўнае, што забяспечвае поспех сплаву — гэта арганізацыя і аператыўнае кіраўніцтва работай брыгад. Як вынік брыгада Купчэўскага сплавіла 10.000 кбм. лесу з ракі Байна, па якой ніколі не сплаўлялі лесу. Брыгада на 18 дзён раней чым у мінулым годзе звязала і сплавіла 6.000 кбм. дроў па гэтай рацэ. Нядрэнна працуюць брыгады дзесятніка Галкіна і Рапапорта. За апошнія 8 дзён яны выканалі план больш чым на 110 проц.

Аднак, не гледзячы на папярэджанне ЦК, райком КП(б)Б і райвыканком не зрабілі пераломy ў сваёй рабоце па сплаву. Яны не дапамагаюць сплаўному ўчастку. Райком даручыў сакратару Хіжынкаву і старшыні РВК Заноркіну правесці сход сплаўшчыкаў, на якім абмеркаваць пастанову ЦК і ход спаборніцтва з Полацкім раёнам. Пастанова райкома засталася на паперы. Хіжынкоў і Закоркін не выканалі пастанову райкома.

План сплаву ў гэтым годзе па лепельскаму ўчастку значна павялічан у параўнанні з мінулым годам. Патрэбна яшчэ дадаткова 140 сплаўшчыкаў. Райвыканком па пастанове райкома павінен забяспечыць сплаў рабочай сілай. Аднак, дагэтуль ні адзін калгас не выдзеліў калгаснікаў на сплаў.

Зараз пачынаецца гарачая пара для сплаву. Патрэбна звязаць 96.000 кбм. лесу. Для гэтага неабходны жэрдкі, якія павінен даць лепельскі леспрамгас. Некалькі раз работнікі сплаўучастка ставілі пытанне перад леспрамгасам аб неадкладным прадастаўленні ім жэрдак. Аднак справа далей абяцанняў не пашла. Некалькі раз аб гэтым гаварылі і сакратару райкома тав. Хіжынкову. Але ён не ўздзейнічаў на комуністаў з леспрамгасу, каб прадставіць жэрдкі сплаўучастку. Між тым жэрдкі валяюцца. Іх толькі трэба давезці да прыстані. Некалькі падучасткаў зараз не змогуць прыступіць к сплаву толькі з-за адсутнасці жэрдак.

Дрэнна абстаіць справа і з забеспячэннем сплаўшчыкаў. Начальнік ОРС'а лепельскага леспрамгаса Асіноўскі дагэтуль не змог атрымаць вызначаныя па нараду прадукты для сплаўшчыкаў. Некалькі дзён на сплаве не было нават хлеба. Няма крупы і іншых прадуктаў, а Асіноўскі аб гэтым не клапоціцца.

Апошні час паказаў, што кіраўніцтва лепельскага сплаўнога ўчастка зможа сапраўды па баявому выконваць план. Трэба толькі, каб Лепельскі раённы камітэт партыі і райвыканком не рэзалюцыямі, а канкрэтнай работай дапамагалі сплаву.

НЕЙДЛІН.

Гомельшчына ў спаборніцтве адстае

Гомельская Сож - Дняпроўская сплаўная кантора Лесбелу (начальнік тав. Зелянкоў) павінна сплавіць у навігацыю 1934 г. 725.300 кубаметраў лесаматэрыялаў, у тым ліку дроў 301.100 кубаметраў. Задача вельмі адказная. Драўніна ідзе для прадпрыемстваў і шахтаў Украіны.

На 10 мая ўчасткамі пушчана ў сплаў 343.807 кубаметраў, прыбыла да канчатковых пунктаў 107.650 кубаметраў, або па пуску 47,4 проц. ад навігацыйнага плана і па прыбыццю 14,8 проц.

Гомельшчына спаборнічае з Віцебскам. Аднак, першыя вынікі паказваюць, што ў гэтым спаборніцтве Гомельшчына значна адстае. Сплаўучасткі маюць усе магчымасці працаваць куды лепш, чым яны працуюць зараз.

Брыгада па праверцы ходу спаборніцтва, азнаёміўшыся са становішчам сплаву, аднадушна адзначыла, што работнікі Гомельскай сплаўканторы пры наяўнасці ўсіх магчымасцей яшчэ дрэнна мабілізаваліся на выкананне плана сплаву. На паасобных участках (Чачэрскі — начальнік Крапівін, Гомельскі — начальнік Казакоў) сплаў праходзіць без выразнага штодзеннага кіраўніцтва. Яшчэ не ліквідавана запазычанасць па зарплаце. За апошнія тры месяцы толькі па Чачэрскаму ўчастку сплаўшчыкам не выплачана 43 тыс. руб. Бухгалтар канторы ў Гомелі запэўняе, што грошы ў Чачэрск пераведзены, а на ўчастку грошай няма.

Масавая работа пастаўлена на сплаве дрэнна. У спаборніцтве з Віцебскам сплаўшчыкі Гомельшчыны маюць усе магчымасці выканаць план сплаву.

А. СТЭРНІК.

СПЛАЎ НА 15 МАЯ

Сплаўканторы	Пушчана ў сплаў у проц: Каляндар. план	Пушчана ў сплаў у проц: Навігац. план	Прыбыла на канчатковыя пункты ў проц: Каляндар. план	Прыбыла на канчатковыя пункты ў проц: Навігацыйны план
Віцебская	100,9	64,1	135,8	34,5
Бабруйская	90,7	41,0	72,9	14,5
Гомельская	94,1	49,3	78,3	17,1
Мазырская	98,2	52,1	88,7	19,4
Узвзенскі леспрамгас	82,9	59,8	115,3	46,6
УСЯГО	94,3	47,3	90,2	19,9

АБ ТЫМ, ЯК МЕНСК ЗАСТАУСЯ БЕЗ ПАРКА КУЛЬТУРЫ І АДПАЧЫНКУ

Фота Каплінскага.

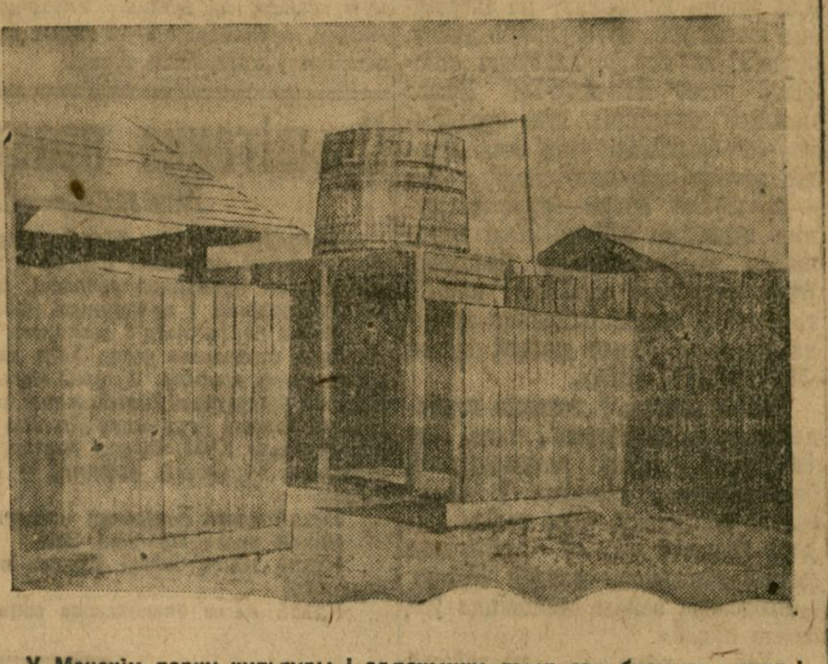

У Менскім парку культуры і адпачынку трэці год будуецца душ і пляцоўка для прыняцця сонечных ваннаў. Паўстае пытанне, колькі яшчэ год патрэбна бесталковым будаўнікам, каб закончыць такія «складанныя пабудовы?»

1932 г.

У пастанове ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб комунальна-гаспадарчым будаўніцтве ўказвалася:

«Даручыць Менгорсовету і Акадэміі навук Беларусі скласці праект пабудовы парка культуры і адпачынку па Барысаўскаму шляху, з такім разлікам, каб будаўніцтва яго пачаць вясной 1932 г., правёўшы за зімовы час неабходныя падрыхтоўчыя работы».

Будаўніцтва парка ўскладзена на Менскі горсовет. Горсовет прыступіў да будаўніцтва. Ён даў заказ Маскоўскаму трэсту зялёнага будаўніцтва на складанне праекта. Праект быў зроблен своечасова. Пачалося будаўніцтва. Менкомгас пабудаваў на тэрыторыі парка дом для кіраўніцтва і абслугоўваючага штату парка; навес для буфета, дзіцячы гарадок, 7 ларкоў для гандлю напіткамі і некалькі дзесяткаў лавачак. З гэтым абсталяваннем у хваёвым лесе на плошчы 40 га па Барысаўскаму шляху (супроць былой сельгасвыстаўкі) адкрыўся ў 1932 г. парк «культуры і адпачынку» для працоўных г. Менска.

Працоўныя Менска не заўважалі адкрыццё парка. Звычайны хваёвы лес з кучамі ламачча, шышак і шыльніка. Праз парк праходзіць звычайная каляістая дарога. Пры Барысаўскім шляху стаяць забітыя дошкамі 7 ларкоў.

Так быў «пабудаван» парк у Менску ў 1932 г. На яго будаўніцтва за ўвесь год з вызначаных паводле сметы 200 тыс. руб. выдаткавана было толькі 20 тыс. руб. З іх 10 тыс. уплочана за складанне праекта. 180 тыс. руб. былі скарыстаны Менгорсоветам і камгасам на іншыя галіны будаўніцтва (машчэнне вуліц, пракладка тратуараў і інш.).

1933 г.

Людзі ў Менгорсовеце ўспомнілі, што трэба «канчаць» будаўніцтва парка культуры і адпачынку. Горсовет адпусціў 150 тыс. руб. З 150 тыс. рублямі атрымалася такая-ж гісторыя, як і з 200 тыс. у 1932 г. 133 тыс. руб. зніклі невядома куды.

На пасяджэнні бытавой секцыі горсовета 31 сакавіка ў рэзалюцыі запісана «200 тыс. руб. па распараджэнню тав. Валодзька скарыстаны на іншыя работы (машчэнне вуліц)», а таму «трэсту (?!) зялёнага будаўніцтва аб'явіць вымову».

За што? За тое, што старшыня горсовета скарыстаў не па прызначэнню, што трэст зялёнага будаўніцтва і не ведаў аб гэтых грошах, што трэст зялёнага будаўніцтва нядаўна арганізаван і не быў у курсе пабудовы парка?

Праходзіў 1933 год. Праект парка культуры і адпачынку спакойна ляжаў дома ў гарадскога інжынера Клімава.

1934 г.

Лютаўскія мяцеліцы змянілі адлігі сакавіка, потым прышоў цёплы красавік. Па настойліваму патрабаванню трэста зялёнага будаўніцтва 1 красавіка горсовет ставіць пытанне аб парку. У рэзалюцыі выносяць цэлых 10 прапаноў: «У парку пабудаваць... дарожкі, парканы, кветнікі, летні тэатр, атракцыёны, лавачкі, гамачную зону, салярыі (сонечныя ванны) і інш».

Але сродкаў для пабудовы горсовет на гэты раз выдзеліць забыўся.

Дырэктар парка культуры і адпачынку тав. Нікольскі, бегаючы з адной арганізацыі ў другую за пошукам грошай, рашыў, што нічога не выйдзе. Ён падаў заяву ў горсовет аб вызваленні ад абавязкаў дырэктара. Старшыня горсовета тав. Жуковіч, адразу накладае рэзалюцыю: «Аслабаніць». Новы дырэктар тав. Чырскі, таксама не знайшоў нідзе грошай. 19 красавіка горсовет у рэзалюцыі піша. «У дадатак да пастановы ад 1 красавіка прапанаваць кіраўніцтву добрабыту горада адпусціць з свайго бюджэту 50 тыс. руб., трэсту зялёнага будаўніцтва—3 тыс. руб. і водаканалтрэсту—13 тыс. руб. Усяго 66 тыс.» З гэтых сродкаў не прышлося атрымаць ні адной капейкі.

А лета ўсё набліжаецца.

Надышоў май. Працоўныя горада хочуць культурна, здарова і весела правесці вольны час. Кожны дзень тысячы працоўных з сваімі сем'ямі едуць трамваем у парк. Што-ж знаходзяць яны ў парку?

Рабочы-ударнік бондарнага завода тав. Міхалевіч расказвае:

«Звычайны лес. Няма зелені. Дарожкі няроўныя. Не відаць нідзе добрай скамейкі. Газету пачытаў-бы, дык няма дзе купіць».

Дырэктар парка культуры і адпачынку тав. Чырскі заяўляе, што пры такіх адносінах горсовета, ЦСПСБ і другіх арганізацый парк не будзе адпавядаць свайму прызначэнню.

9 мая горсовет, па настойліваму патрабаванню тав. Чырскага, адпускае на ўвесь год 69 тыс. руб., якія на гэты раз ужо ўдалося атрымаць. З іх на пабудову летняга тэатра—34 тыс., на ўстанаўленне і закупку атракцыёнаў—20 тыс., астатнія—на ўстанаўленне матораў для салярыя, рамонту скамеек і паркану. Дзе-ж сродкі на пабудову фізкультурнай пляцоўкі і інструментаў, дзіцячага гарадка, на ўпарадкаванне алей і дарожак, на будаўніцтва вадаёмаў? Горсовет не ўлічыў гэтага. 69 тыс. руб. на будаўніцтва парка культуры і адпачынку у 40 гектарах—вельмі мала.

Перашкоды і перашкаджаючыя

Не адзін толькі горсовет ігнаруе парк. Ужо больш месяца быў заключан дагавор з беларускім аддзяленнем ВЭО на ўстанаўленне матору для падачы вады душам у салярыі. Кіраўніцтва паркам дастала ўсе патрэбныя матэрыялы. Перавяла грошы на рахунак ВЭО. Але кіраўніцтва ВЭО (тав. Розін і яго намеснік Фелер) ужо скора месяц ўсё дае абяцанкі, што будзе зроблена.

Менбуд (дырэктар Гімельштэйн) не хоча заключаць дагавор на пабудову летняга тэатра, не гледзячы на тое, што будматэрыялы, праект і рабочыя чарцяжы прадстаўляе.

Водаканалтрэст заключыў дагавор на пракладку канала даўжынёй 100 метраў. Парк прадставіў трубы і вадаразборную калонку. Але водаканалтрэст не прыступае да работы. ГарАНА не хоча вылучыць кіраўніка для дзіцячага гарадка. Менгорздраў, які павінен быў вылучыць аднаго-двух дактароў для абслугоўвання адпыхаючых парка, нічога яшчэ не зрабіў. Професіянальныя арганізацыі і ЦСПСБ не адпусцілі ні адной капейкі на будаўніцтва парка. Гандлёвыя арганізацыі недастаткова разгарнулі гандаль напіткамі, харчавымі прадуктамі і інш.

* *
*

Дакуль будзе працягвацца ігнараванне парка культуры і адпачынку? Хто панясе спагнанне за выдаткаванне сродкаў не па вызначэнню?

Парк культуры і адпачынку павінен быць сапраўдным паркам для працоўных горада Менска.

М. ЯРЧАК.

ПРАЗ 20 ДЗЁН

Больш 20 дзён прайшло пасля змяшчэння ў «Звяздзе» першага матэрыялу аб гомельскім парку культуры і адпачынку. Аднак, ні горсовет, ні гарпрофсовет нічога не зрабілі для паляпшэння становішча. Усё яшчэ не вызначан адказны гаспадар, жыхары не выселены з парка.

Дырэкцыя не прыступіла да ажыццяўлення шматлікіх мерапрыемстваў, ёю распрацаваных па масавай рабоце. Парк афіцыяльна адкрыт з 3 мая, але атракцыёны яшчэ не працуюць, наведвальнікі канцэнтруюцца ў адной палове парка, бо другая яшчэ не асветлена.

Не хапае лавак, устаноўлены толькі тры будкі з напіткамі, каля якіх увесь вечар збіраецца многалюдная чарга.

Грамадскія арганізацыі не прышлі на дапамогу парку. Такія адносіны гарадскіх арганізацый да стварэння культурнага адпачынку працоўных, нерэагаванне на матэрыялы друку становяцца нецярпімымі.

ГІЗУНТЭРМАН.

АД РЭДАКЦЫІ: Чакаем тлумачэння гомельскага Гаркома партыі аб прычынах нерэагавання на матэрыялы «Звязды» і аб прынятых мерах.

З ПОШТЫ „ЗВЯЗДЫ“

Вінаватых у недастаўцы газет і журналаў— да адказнасці

(ДА ЎВАГІ ПРАКУРАТУРЫ)

За апошні час у рэдакцыю журнала ЦК КП(б)Б «Бальшэвіцкі друк» паступае рад заяў і скаргаў на неакуратную дастаўку падпісчыкам многіх выданняў і, у прыватнасці, журнала «Бальшэвіцкі друк» і прэс-бюлетэня, які рассылаецца ў якасці дадатка да журнала.

Тав. ГУРАЛІС—рэдактар шматтыражкі «ЧЫРВОНЫ АБУТНІК» (менская абутковая фабрыка імя Кагановіча) 10-га мая паведамляе, што ім не атрыман яшчэ 8 нумар журнала «Бальшэвіцкі друк», які вышаў і разасланы падпісчыкам 29 красавіка. Больш таго, рэдакцыя шматтыражкі фабрыкі не атрымала і 17-18 нумара прэс-бюлетэня, які быў разасланы 25 красавіка.

Рэдакцыя фабрычнай шматтыражкі ўнесла на падпіску 40 руб., на фабрыцы працуе штатны работнік пошты нехта БЕРАЗОЎСКАЯ, за работу якой фабком даплачвае 50 руб., але для таго, каб даставіць выпісанае выданне з друкарні «Звязда» — за паўкілометра, патрэбна не менш трох пяцідневак.

Тав. ЛЕВІН—рэдактар быхаўскай раённай газеты «МАЯК КОМУНЫ» ў пісьме ў рэдакцыю паведамляе, што нумар прэс-бюлетэня, які вышаў за 18 красавіка, прыслан раённай газеце толькі 26-га красавіка.

Работнікі бабруйскай пошты на запытанне 50 рабкораў-ударнікаў падпісчыкаў на журнал «Бальшэвіцкі друк»—чаму яны не атрымліваюць 7-га нумара журнала, адказваюць:

— Чаго вы патрабуеце?! «Бальшэвіцкі друк» вышаў толькі за люты.

Гэта было ў красавіку, калі ўжо вышаў і разасланы і 4 і 5-6 нумар за сакавік і красавік.

У некаторых раёнах неахайная і злачынная праца асобных работнікаў пошты мяжуе з простым шкодніцтвам. У Плешчаніцах рэдакцыя раённай газеты правяла «налёт» на экспедыцыю пошты. І выявілася, што на пошце марынуецца 250 журналаў, якія не разасланы падпісчыкам. Сярод гэтых залежаў і «Бальшэвіцкі друк» (№№ 2-3, 4, 5-6) і прэс-бюлетэнь №№ 5, 9, 10, 11, 12 і рад іншых выданняў.

Просім пракуратуру рэспублікі неадкладна расследваць факты злачыннага затрымання і недастаўкі працоўным выпісаных журналаў і газет і вінаватых прыцягнуць да суровай адказнасці.

Ашукваюць спажыўца

(Пісьмо рабочага)

У хлебнай краме № 21 Белгандля (па Чэрвенскаму тракту, Менск) сістэматычна ашукваюць спажыўцоў.

Недаважванне хлеба ўвайшло ў сістэму. 9 мая работніцы Бехер прадалі кілограм хлеба, недаважыўшы 50 грам. Такія-ж факты былі 12 мая з рабочымі Тарадзевічам, Крэўпісам і іншымі. Былі выпадкі, калі пакупнік хацеў пераважыць хлеб, але прадаўшчыца адмовілася.

МАЙСЕЕЎ.

Чаму ўцякаюць спецыялісты

На працягу паўгода з Старадарожскага раёна ўехалі тры тэхнікі, аграном і тэхнік-будаўнік. Гэта тлумачыцца тым, што ў раёне не створана адпаведных умоў для спецыялістаў. Раённае кіраўніцтва не звяртае на гэта ніякай увагі.

Спецыялісты не маюць кватэр, дрэнна забяспечваюцца прадуктамі.

У раёне ёсць тры землямеры (замест патрэбных 6).

Калі землямеры звярнуліся да старшыні РВК тав. Асташонка па пытанню аб набыцці кватэры, той адказаў: «Землямеры выязджаюць на раён і ім кватэры непатрэбны».

Нельга далей цярпець такія адносіны раённых работнікаў да спецыялістаў.

ОКРУТ, Н. ЛОСЬ.

Дом соцкультуры не працуе

(Пісьмо служачага).

Зусім дрэнна пастаўлена работа Заслаўскага дома соцкультуры. Масавая работа не вядзецца, не гледзячы на тое, што для гэтага ёсць усе магчымасці (клуб, кінотэатр, бібліятэка). Гурткі (фізкультуры, драматычны і інш.) не працуюць.

Дом соцкультуры працуе без плана. Часта пішуць у афішы, што будзе кіно, а потым да 11-12 гадзін ночы праходзіць сход.

Кіно-сеансы ў Заслаўі вельмі рэдкі. Вельмі часта сеансы да канца не даходзяць, бо электрастанцыя выключае святло. Загадчык клуба Бічэўская пядбайна адносіцца да сваёй работы.

Райпрофсовет работай дома соцкультуры таксама не цікавіцца.

КРУЖКОВЕЦ.

УСЯ СПРАВА У ЛЮДЗЯХ

Т. КЛЯШТОРНЫ

Вечар. Спяць азёры. Ад гаёў, крутых берагоў і ўзгоркаў глыбока, глыбока патанулі чорныя, як сама ноч, цені. А на паверхні азёрнай яшчэ гарыць вячэрняя зара. Недзе коцяцца, журчаць, спяваюць, звіняць вадастокі. Гэта звон і песня маладосці, самай юнай і агнявой вясны.

Зірнеш на поле і здаецца:

«Пасадзі тут дубовую бочку,
Дык і з бочкі той пойдуць дубочкі...»

Пасей усе пасевы хоць у адзін дзень, хоць у адну гадзіну—і нальецца ўсё к раніцы сокам вясновым, з раннімі росамі зеленню выбухне.

А тым часам у калгасе «Полымя», Лепельскага раёна, ловяць-ловяць гэтыя гадзіны сяўбы за грывы, ды далёкі яшчэ берагі канчатковай прыстані.

Справа ў людзях, у камандзірах і ў салдатах.

Прыкра і нудна ў такі агнявы напружаны час, у такі звонкі маладый вечар чуць, як даносяцца словы Аўсеенкі Прахора:

— Не пайду заўтра працаваць. Так і заяўлю палітаддзелу—не пайду.

Хмурыць бровы Парфен Прышчэп, радню Прахораву залпам да самай бабкі ўспомніў, плюнуў:

— Не пайду! А шмат ты нахадзіў?

— Пяты раз за вясну,—устаўляе брыгадзір.

А хлеба ўжо авансам просіш,—дадаюць мужчыны,—па чым-жа ты лічыш працадзень?

У чым справа? А вось у чым рашыў Прахор Аўсянак, які цэлую вясну па вёсцы пратупаў, выйсці на работу. Брыгадзір яму каня прымацаваў, добрага каня, другія нават пазайздросцілі. Але пабыў гэты конь некалькі дзён у Прохаравых руках і галавой у хамут ударыў, скура са здаровых конскіх плеч на хамуце засталася, а ўвесь крыж быў войстрай дратаванай пугай пачвяртован.

Цяпер Прахору гэты конь не па густу. Ён пазайздросціў на больш гладкую кабылу, суседа ўдарніка, які і норму выконвае, і кабыла неўзабаве павінна даць прыплод.

Едуць брыгады з поля, коні ледзь нага за нагу пераступаюць. Мала ў каго, а гэта значыць у лепшых ударнікаў, коні сярэдняй упітанасці. Чаму гэта так? А таму, што скрозь злачынная абыякавасць, недагляд, няма ніякага кантролю.

Зіма. Лесазагатоўкі. Едзе брыгада ў лес. Едзе брыгадзір. Брыгадзір ходзіць, калупаючы ў носе. Яму зусім няма справы, што робіць брыгада, як хто адносіцца да каня, ці не занадта ён нагружае воз. А самае галоўнае,—ці скарміў ён сваім каням выдадзеную на дзень порцыю аўса і сена.

Такія Прахоры звычайна рабілі так. Трымае каня пад цяжкай работай цэлы дзень галоднага, а авёс аддае і сваім курам, сена сваёй карове.

Конь не баіцца работы—баіцца недагляду. А карміць коней у калгасе было чым.

Не было нагляду за конюхамі нагляду за тым, да каго быў прымацован конь. Вось яшчэ факт. Малады хлапец Аўсеенка Змітрок, які сябе нават ударнікам аб'явіў, выгнаў летась са скуры самага здаровага і самага трывалага каня ў калгасе. Конь лёгка і жвава адпрацаваў вясну. Ён не гледзячы на работу, пачаў гарцаваць, адпасшыся на летніх сакавітых травах. Гэтага каня далі Аўсеенку вазіць снапы з поля. Возяць снапы з поля Барчук. Прышчэп, Порш. Бяляк. Усе кладуць сваім каням пасільную норму і пры пераездзе праз канаву (таксама нядбайства—мост можна было пакласці) едуць асцярожна, глядзяць, каб не паламаліся калёсы, каб конь не сапсуўся. Для Аўсеенкі мора па калена. Ён кладзе дзве нормы і праз канаву ў яго бярэ не конь, а пуга.

Аўсеенка ўдарнік, яму пішуць два працадні. І вось тая рука, якая выводзіла Аўсеенку два дні за дзень, вывела ў расход і косці здаровага каня.

На кані даўно парасла трава, а памяць аб ім жыве. Адны так і зразумелі ўдарніцтва—што выгнаць каня са скуры, другія ходзяць і зларадствуюць, што іх маці радзіла не такімі, як Аўсеенка, яны добра абыходзіліся з коньмі. А дзе-ж гэтыя ўсе людзі былі раней? Чаму яны адразу не асеклі Аўсеенку? «Бачыце, сусед—няёмка». Чаму праўленне не аддала Аўсеенк пад суд? «Сват—няёмка».

Лепельшчына адстае ад іншых раёнаў па сяўбе. І якасць сяўбы не ўсюды роўная. У чым справа? Справа ў камандзірах і справа ў здаровым, моцным капі.

— Конь не вязе,—скажуць кіраўнікі з раёна,—мы тут пры чым? Хіба мы не пісалі сельсоветам самыя строгія цыркуляры? Мы нават за пашырэнне конскага пагалоўя. Хіба мы не давялі план калгасам і сельсоветам, што кожная конематка павінна быць жарэбна?

Усе вы давялі, усе вашы паперкі зарэгістраваны ў «входящих и исходящих». Але вы забыліся на адну «дробязь»—на чуласць і гібкасць у рабоце з брыгадзірам, на падбор брыгадзіраў. Вы не арганізавалі лепшую частку калгаснікаў на ахову грамадскай маемасці, на беражлівыя адносіны да яе. Вы нічога не рабілі нават тады, калі вам проста гаварылі, што брыгадзір крадзе, прыводзілі на сходзе факты.

Упаўнаважаныя ад раёна не раз чулі на сходах калгаса «Полымя» пра брыгадзіра Васіля Парша:

— Там—ён падабраў акалот.

— Там—ён змыў абмалот.

— Там яго проста злавілі з мяшком ля калгаснай клеці.

Голасу гэтаму не была надана ўвага.

А ці была надана ўвага таму, што гэты брыгадзір згнаіў сотні пудоў сена?

Справа была так: сухенькае, зялёнае мурожнае сена пачалі складваць на зіму ў стог. Стог развялі валікі. Каб яго зрабіць больш стромкім, завяршыць патрабавалася яшчэ вазоў 15. Сена было не так далёка. Але брыгадзір запратэставаў. Ён загадаў скончыць стог. Сумленны калгаснік Сямён Паранок тады ледзь не пабіўся з брыгадзірам за такую нераспарадчасць.

І што-ж у выніку. У выніку пайшлі асеннія дажджы. Вадзе не было куды сцякаць, стог загніў. Выехала сельсавецкая камісія і прадстаўнік ад раёна, быў складзен акт, сена прызнана непрыгодным для ўжывання і—канцы ў ваду.

А ці ў адным калгасе Лепельшчыны мы знойдзем такія здарэнні? Такіх здарэнняў багата, толькі ў розных варыянтах. Можна было іх папярэдзіць? Безумоўна.

Ды што гаварыць пра калгасы, калі ў самім Лепелі на кармавой базе тысячы пудоў сена на гной перарабіліся. Вінаватыя да гэтага часу не аддадзены пад суд. Гэта гнілое сена вясной раздавалі некаторым бліжэйшым калгасам, у якіх не хапіла кармоў.

Вось дзе прычыны адставання.

Не лепш і з павелічэннем конскага пагалоўя. Змагаемся за тое, каб кожная конематка была пакрыта. З конскім пайком аўса, сена і разам з усімі стратамі фуража, раскрадзены і сілы вытворнікаў.

Не было кантролю, не было дагляду, не было своечасовага рэагавання на ўсе такія бясчынствы.

Лепельшчына.

СПРЭЧКІ У ПАЛАЦЕ АБШЧЫН ПА ЗНЕШНЯЙ ПАЛІТЫЦЫ

ВЫСТУПЛЕННІ КРЫПСА

ЛОНДАН, 18 мая (БЕЛТА).

У палацо абшчын адбыліся спрэчкі аб знешняй палітыцы. Прадстаўнік лейбарысцкай апазіцыі Крыпс указаў на вельмі сур'ёзную пагрозу для міру на Усходзе, а таксама ў астатніх частках свету, ствараемую дзеяннямі Японіі за апошнія гады. Пералічыўшы гэтыя дзеянні і спаслаўшыся на дагавор 9 дзяржаў, Крыпс запытаўся, ці збіраецца брытанскі ўрад стаць на пункт гледжання, што Англія не нясе адказнасці і абавязацельстваў у сэнсе абароны тэрытарыяльнай цэласнасці і палітычнай незалежнасці Кітая, ці намеран устаць на пункт гледжання, што, прымаючы пад увагу магутнасць Японіі, Англія павінна зняць з сябе гэтыя абавязацельствы. «Як відаць, —прадаўжаў Крыпс—урад дапускае без усякага пратэсту, каб Японія прадаўжала парушаць абавязацельствы, прадугледжаныя статутам Лігі нацый і дагаворам 9-ці дзяржаў».

Прадаўжаючы прамову, Крыпс заявіў, што Японія яўна рыхтуецца да імперыялістычнай экспансіі, якая магчыма для яе або за кошт СССР, або за кошт Кітая. Японскія мілітарысты імкнуцца захапіць Сібір аж да Байкальскага возера, але ў даны момант лічацца з магутнасцю СССР і стрымліваюць сваё імкненні.

Другім момантам з'яўляецца для Японіі нападзенне на Паўночны Кітай, дзе, на агульную думку, Японія, як відаць, намерана стварыць новае Манчжоу-Го. Крыпс пажадаў даведацца, што прадпрыняў-бы брытанскі ўрад, калі Японія зробіць падобную спробу. «Час —прадаўжаў Крыпс—рашуча спыніць падобныя дзеянні. Калі вырашэнне далёкаўсходняй праблемы будзе астаўлена за Лігай нацый, то было-б вельмі пажадана дабіцца як мага больш цеснай сувязі Лігі х СССР і ЗША».

Крыпс адзначыў таксама германа-японскае зблiжэнне, якое, як ён указаў, хутка развіваецца і, без сумнення, выкліча ў свеце больш апасенняў, чым любая падзея апошніх год. «У рэзультаце гэтага зблiжэння,—заявіў Крыпс, —небяспека вайны становіцца ўсё больш яўнай».

«Усё гэта, — прадаўжаў Крыпс,—мае вялікае значэнне для праблемы раззбраення. Уплыў небяспекі з боку Японіі ахапляе адну за другой усе краіны свету, але ніхто не хоча згадзіцца на раззбраенне, не маючы магчымасці пры існуючым становішчы рэчаў разлічваць на безапаснасць. Брытанскі ўрад,—прадаўжаў Крыпс,— павінен загадзя звязаць сябе тымі або іншымі гарантыямі сусветнай безапаснасці».

ШУЛЬЦЭ АСУДЖАН НА 10 ГОД КАТАРГІ

БЕРЛІН, 18 мая. (БЕЛТА).

Эрвін Шульцэ, які абвінавачваўся ў тым, што кінуў 21 сакавіка ручную гранату на вуліцы Унтэр-дэн-Ліндэн, прыгавораны к 10 гадам зняволення ў катаржнай турме.

ЗАБАРОНА „ИЗВЕСТИЙ“, „ПРАВДЫ“ У АЎСТРЫІ

ВЕНА, 18 мая. (БЕЛТА).

Пад пагрозай штрафа да 9 тыс. шылінгаў альбо 3 месяцаў турмы, зноў забаронены ў Аўстрыі «Известия» і «Правда» на год. На той-жа тэрмін забаронены «Юманітэ» і інш.

Прывітанне працоўных Біраджана

Менск—ЦК КП(б)Б

Працоўныя масы Біраджана, сабраўшыся на мітынг, прысвечаны гістарычнаму рашэнню партыі і ўрада аб арганізацыі Біраджанскай аўтаномнай яўрэйскай вобласці, шлюць гарачае пралетарскае прывітанне бальшавікам і працоўным масам Савецкай Беларусі.

Увага партыйнага і савецкага кіраўніцтва і працоўных Беларусі спрыяла стварэнню ўмоў, якія далі магчымасць стварыць яўрэйскую аўтаномную адзінку. З яшчэ большай энергіяй і бальшавіцкай настойлівасцю працоўныя Біраджана пад кіраўніцтвам ленінскага ЦК і правадыра партыі таварыша Сталіна будуць драцца за выкананне задач, пастаўленых XVII з'ездам партыі, за ператварэнне Біраджанскай аўтаномнай яўрэйскай вобласці ў адну з перадавых абласцей Савецкага Саюза.

Няхай жыве ленінская нацыянальная палітыка!

Няхай жыве Ленінскі ЦК!

Няхай жыве вялікі Сталін, які вядзе Савецкі Саюз ад перамогі к перамозе!

Няхай жыве бяскласавае соцыялістычнае грамадства.

ПРЭЗІДЫУМ.

ПРЫЁМ У САЮЗ САВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ

На першых двух пасяджэннях камісія па прыёму ў ССП БССР пад старшынствам тав. М. КЛІМКОВІЧА разгледзела каля 100 заяў пісьменнікаў. Прыняты ў саюз тт. ЯКУБ КОЛАС, ЯНКА КУПАЛА, АНДРЭЙ АЛЕКСАНДРОВІЧ, ПЯТРУСЬ БРОЎКА, ПЯТРО ГЛЕБКА, ІЗІ ХАРЫК, МІХАСЬ ЛЫНЬКОЎ, ПЛАТОН ГАЛАВАЧ, МІХАСЬ ЧАРОТ і іншыя—усяго 51 чалавек.

Пяці асобам адмоўлена ў прыёме, у адносінах да 22 камісія пастанавіла ўстрымацца ад прыёму.

Учора на пасяджэнні камісіі прыняты ў саюз літоўскія савецкія пісьменнікі ПАЎЛЮКЕВІЧ, ЛЕВІТАС, ВАЙШНОРАС, польская пісьменніца РАМАНОЎСКАЯ, вядомы рэвалюцыйны яўрэйскі пісьменнік, нядаўна эміграваўшы з Германіі, ЗІСКІНД ЛЕЎ, яўрэйскія савецкія пісьменнікі і крытыкі КАМЯНЕЦКІ, АКСЕЛЬРОД, РУБІНА, КУРЛЯНД, ЦАРТ, а таксама тт. Т. КЛЯШТОРНЫ, М. МОДЭЛЬ, В. ВОЛЬСКІ, Л. БЕНДЭ, С. ДАРОЖНЫ. У адносінах 11 таварышоў вырашана часова ўстрымацца ад прыёму.

Учора-ж камісія перагледзела сваё ранейшае рашэнне ў адносінах тт. М. ІЛЬІНСКАГА, М. БАГУНА і В. МАРАКОВА, якія былі залічаны ў саюз на другім пасяджэнні. Улічваючы, што гэтыя таварышы не маюць яшчэ твораў самастойнага літаратурна-мастацкага значэння, а гэта патрабуецца ад кожнага члена ССП новым статутам, камісія пастанавіла ўстрымацца ад прыёму іх у саюз.

ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ І РАДЫЁВУЗЕЛ У КАЛГАСЕ

У калгасе «Чырвоная гара», Глівенскага сельсовета (Барысаўскі раён) закончана пабудова электрастанцыі. Электрастанцыя прыводзіцца ў рух вадой.

Ужо асветлены канюшня, свінарнік. На вуліцах устаноўлены 13 электрычных ліхтароў. Ва ўсе дамы калгаснікаў праведзена электрычнасць. У хатах 66 калгаснікаў і 8 аднаасобнікаў загарэліся лямпкі Ільіча.

Аднача сова закончана абсталяванне радыётрансляцыйнага вузла пры калгасе. У 10 лепшых калгаснікаў-ударнікаў устаноўлены радыёпрыёмнікі. Першая радыёкропка ўстаноўлена ў хаце лепшага ўдарніка —конюха Сямёна Хоміча.

2200 СОЎГАСАЎ І КАЛГАСАЎ УЖО РАДЫЁФІКАВАНЫ

У першым квартале 1934 года па ўсіх раёнах БССР устаноўлена каля 4400 радыёкропак. 50 проц. з іх устаноўлены ў соўгасах і калгасах.

У Капыльскім раёне поўнасцю радыёфікаваны два калгасы «Октябр» і «Энергія» і соўгас імя Дзяржынскага.

У Аршанскім раёне абсталёван радыёвузел пры соўгасе Усце. Поўнасцю закончана радыёфікацыя ўсіх палітаддзелаў МТС.

Арганізаваны таксама 10 міжраённых радыёмайстэрань (Гомель, Магілёў, Мазыр, Рагачоў, Дзяржынск, Слуцк, Рэчыца і інш.).

Пабудаваны і пушчаны ў эксплаатацыю два радыёвузлы ў Прапойску (на 30 ват) і ў Камарыне. У II квартале будуць радыёфікаваны яшчэ 3.225 пунктаў. Тры радыёвузлы будуць пабудаваны ў Б.-Кашалёве, Карме і Цераўцы. Занава пераабсталёўваюцца радыёвузлы ў Клічаўскім, Чачэрскім і Чырвонапольскім раёнах.

ЛЕТНЯЕ РАСПІСАННЕ ПАЯЗДОЎ

З 15-га мая на чыгунках БССР уведзена новае расписанне паяздоў.

Адпраўленне. Паязды паштовы —Менск—Масква штодзённа ў 9 гадзін 25 мінут раніцы; Менск—Масква паштовы штодзённа ў 2 гадзіны 30 мінут дня; скоры штодзённа—у 7 гадзін 30 мінут вечара; кур'ерскі—у 10 гадзін 45 мінут вечара штодзённа; Менск—Харкаў штодзённа ў 7 гадзін 3 мінуты раніцы; Менск—Крэменчуг паштовы—штодзённа ў 6 гадзін вечара; Менск — Днепрапятроўск штодзённа ў 12 гадзін 5 мінут ночы.

Прыбыццё. З Масквы паштовы поезд 8 гадзін 10 мінут вечара штодзённа; другі паштовы—6 гадзін 40 мінут раніцы штодзённа; скоры штодзённа 10 гадзін 35 мінут раніцы; кур'ерскі штодзённа 11 гадзін 48 мінут раніцы; З Харкава штодзённа ў 9 гадзін 10 хвілін вечара. З Днепрапятроўска штодзённа ў 1 гадзіну 10 мінут ночы; Крэменчуга штодзённа ў 12 гадзін 52 мінуты дня.

Устаноўлена штодзённае курсіраванне прамога вагона Менск—Ленінград.

З 15 мая ўведзен прамы вагон Менск—Одэса для курортнікаў. З 31 мая пойдуць прамыя вагоны Менск—Севастопаль, Менск—Еўпаторыя, з 9 чэрвеня вагон Менск —Мінеральныя воды.

Для курортнікаў адкрыта спецыяльная каса, дзе можна атрымаць білет за 7 сутак да ад'езду.

ПАВЕДАМЛЕННІ

ПК Беларусі просіць з'явіцца ў ПК (Менск, Дом Урада, правае крыло, IV паверх, пакой 465) ці паведаміць свой адрас, месца працы і жыхарства т.т. Нахуціна Хацкеля (б. Маскоўскага раёна) і Кірэенка — былы рэдактар сіроцінскай райгазеты.

Просьба да ўсіх арганізацый, ведаючых месцазнаходжанне памянёных таварышоў, паведаміць у ПК.

Сакратар ПК Беларусі СУХАНАВА.

* *
*

Згодна рашэння бюро гаркома КП(б)Б пры Доме партактыва арганізуецца дэкадны камвуз для дырэктароў прадпрыемстваў, фабрык і заводаў г. Менска. Першыя заняткі адбудуцца 20-га мая г. г. у 7 гадзін вечара ў малой зале Дома партактыва (уваход з вул. Энгельса).

На заняткі павінны з'явіцца:

Шоўкаў (завод імя Варашылава), Драбушэўскі (завод «Комунар»), Кабачынскі (завод ланцугоў Галя), Сухаручкін (Эльвод), Камянецкі (завод «Ударнік»), Манухін (ЦЭЦ), Гарэлік (фабрыка «Окцябр»), Рабкін (фабрыка імя Крупскай), Шапіра (фабрыка «8-е сакавіка») Валчагурскі (скарняжная фабрыка), Лемберг (ФЗВ «КІМ»), Караеў («Чырвоны тэкстыльшчык»), Рыжкоў (лямцавая фабрыка), Раманоўскі (фабрыка імя Фрунзе), Бандарчык (завод «Большэвік»), Кліорын (абутковая фабрыка імя Кагановіча), Матусевіч (абутковая майстэрня), Кантаровіч (фабрыка імя Тэльмана), Пікус (фабрыка «Усход»), Гасілоўскі (шчотачная фабрыка), Эстэркін (шчацінная фабрыка), Цёмкін (друкарня імя Сталіна), Рагоўскі (шпалерная фабрыка), Пятрухін (трампарк), Казлоўскі (лазня—прачачны трэст), Бернштэйн (хлебазавод), Фінкельштэйн (завод «Беларусь»), Кудзелька (малочны завод), Пікус (спіртазавод), Ксяндзоў (завод малочных кіслот), Серый (дрожджавы завод), Кісялеўскі (шклозавод), Каланіцкі («Чырвоны золак»), Седзякоўскі (мясакамбінат), Любін (фабрыка «Комунарка»), Цукерман (люстэркавая фабрыка), Карасік (завод імя Молатава), Аляшкевіч (завод тары), Шапіра (завод стандартных дамоў), Буцько (цагельня № 5-6), Лашак (цагельня № 2—4), Богін (цагельня № 1), Юшко (цагельня № 8), Крэйн (кафельны завод), Россе (клінкерны завод, Селязнёў (МТМ), Захаркевіч (цагельня № 1—3), Пружынін (цагельня № 3), Гімельштэйн (Менбуд), Васерман (Белдзяржбуд), Адзінцоў (Белпрамбуд).

Загадчык аддзела культуры і прапаганды ленінізма ГК КП(б)Б ГЕРШОН.

Праф. Е. МАРШАК

Дырэктар Тубінстытута

Першы начны калгасны санаторый)*

У калгасе імя Сталіна, Астрашыцка-Гарадзецкага сельсовета, у вясковай хаце з саломенай страхой абсталявана памяшканне пад начны калгасны санаторый.

Арганізацыя гэтай прафілактычнай установы ставіць сваёй задачай папярэджанне развіцця туберкулёза ў фізічна-аслабленых калгаснікаў шляхам перыядычнага правядзення іх праз санаторна-гігіенічнае лячэнне без адрыву ад вытворчасці.

Скончыўшы работу, калгаснік прыходзіць у санаторый, знімае ўсю сваю вопратку, прымае душ, надзявае чыстую бялізну і спецыяльна зручны гарнітур, атрымлівае сыты абед або вячэру, праводзіць астатак дня за культурнымі забавамі і раніцой, падмацаваўшы сябе адпаведнымі фізічнымі працэдурамі і гарачым снеданнем, адпраўляецца на работу.

Гэты тып лекава-прафілактычнай супроцьтуберкулёзнай установы, шырокай сеткай прадстаўлены ва ўсіх прамысловых гарадах Савецкага Саюза і ў БССР, у поўнай меры апраўдаў сябе за гады разгортвання барацьбы з туберкулезам і карыстаецца шырокай папулярнасцю сярод рабочых.

Стварэнне начнога калгаснага санаторыя з'яўляецца каштоўным вопытам прасоўвання нашых прафілактычных установ у соцыялістычную вёску, не толькі мясцовага, рэспубліканскага, але і агульнасаюзнага значэння.

Вясковая хата за кароткі тэрмін — тры тыдні — перабудавана ў памяшканне, якое адпавядае асноўным запатрабаванням тыпу гарадской лекава-прафілактычнай установы.

Беларускі дзяржаўны тубінстытут арганізаваў першы начны калгасны санаторый у перадавым калгасе імя Сталіна ў парадку шэфства над Астрашыцка-Гарадзецкім сельсоветам, выкарыстаўшы актыўную дапамогу другой шэфствуючай арганізацыі—Белдзяржбуда.

Асаблівую партыйную чуласць да гэтага пачынання тубінстытут сустрэў з боку менскага гаркома КП(б)Б, які адзначыў спецыяльнай пастановай каштоўнасць гэтага мерапрыемства і прапанаваў горсовету і Белдзяржбуду аказаць неабходную садзейнасць у яго ажыццяўленні.

Наркамат аховы здароўя забяспечвае калгасу імя Сталіна на 6 месяцаў — да рэалізацыі новага ўраджаю—поўнае ўтрыманне начнога санаторыя, які пасля гэтага тэрміна астаецца існаваць на самастойныя сродкі самога калгаса.

Медычнае абслугоўванне калгаснага санаторыя ўскладзена на ўрачэбны персанал туберкулёзнага санаторыя «Чырвоны Окцябр», які знаходзіцца на адлегласці 1 кілометра ад калгаса імя Сталіна і ў якім рэнтгенолаг тубінстытута кожную шасцідзенку праводзіць праз рэнтгенаўскае даследванне калгаснікаў.

З адкрыццём гэтай каштоўнай прафілактычнай установы ў соцыялістычнай вёсцы Наркамат аховы здароўя адкрывае новую старонку росту аховы здароўя і дасягненняў у барацьбе з туберкулёзам. Далейшае развіццё гэтага вопыта ахопіць усе буйныя соўгасы і калгасы БССР.

Бальшавіцкія калгасы і заможныя калгаснікі ствараюць соцыялістычны быт і здаровае жыццё.

*) Гл. «Звязду» за 19 мая.

АНТЫСОВЕЦКІЯ ПЛАНЫ ГЕРМАНСКІХ ФАШЫСТАЎ

Правакатары вайны з „трэцяй імперыі“ пралічацца

ВАРШАВА, 19 мая (БЕЛТА).

У ДРУКУ ПАЧАЛІ З'ЯЎЛЯЦЦА АРТЫКУЛЫ ПОЛЬСКІХ ЖУРНАЛІСТАЎ, ЯКІЯ ВЯРНУЛІСЯ З ПАЕЗДКІ Ў ГЕРМАНІЮ, прадпрынятай па запрашэнню германскага ўрада. Госцям быў аказан падкрэслена сардэчны прыём і была праяўлена надзвычайная ветлівасць, якая даходзіла, па выражэнню некаторых польскіх журналістаў, «да нялоўкасці».

Аб тым, у якім духу была зроблена спроба палітычна апрацаваць польскіх гасцей, расказвае рэдактар нацыянал - дэмакратычнай газеты «АБЦ» СТРЖЭЦЕЛЬСКІ ў адным з чарговых артыкулаў.

На запытанне аднаму немцу, ці шчыра імкнецца нацыянал-соцыялісцкая Германія да згоды з Польшчай, ён атрымаў станоўчы адказ. На запытанне, ці шчыра адмовілася Германія ад вайны, як сродку вырашэння тэрытарыяльных пытанняў з Польшчай, паследваў адказ: «У сучасны момант шчыра».

Аўтар задаў пытанне, ці адмовілася Германія ад рэвізіі сваіх усходніх граніц, на што атрымаў катэгарычна адмоўны адказ.

Для растлумачэння гэтай «няўвязкі» Стржэцельскі прыводзіць другі разгавор з адным з нямецкіх гаспадароў на адным з прыёмаў. Сабеседнік Стржэцельскага з пылам даказваў, што Германія ніколі не забудзе таго, што Польшча першая падала руку ізаляванай «трэцяй імперыі», што нацыянал-соцыялісцкая Германія канчаткова адмовілася ад старой палітыкі заваяванняў, што прыхільнікі антыпольскага курсу ў Германіі канчаткова адхілены, што «Трэцяя імперыя» не думае ні аб якіх тэрытарыяльных зменах. Што-ж датычыць карыдора і некаторых неабходных выпраўленняў, то «калі ўсё ўспакоіцца, можна будзе лёгка згаварыцца».

— «У гэты момант, — піша Стржэцельскі, — мой сусед заўважыў, як відаць, на маім твары здзіўленне, бо зараз-жа дадаў: «Ясна, што ўсе перамены будуць адбывацца з узаемнага жадання і на аснове кампенсацый».

«Якіх?», — запытаўся Стржэцельскі.

«Хіба на Ўсходзе няма неабмежаванай зямлі і магчымасцяў?», — адказаў немец.

«Магчыма, — адказаў Стржэцельскі, — але Польшча заключыла з СССР пакт аб ненападзе і хоча яго выканаць таксама, як пакт з Германіяй».

«Мой сабеседнік, — расказвае Стржэцельскі, — відавочна не чакаў гэтага адказу, бо, не задумваючыся, сказаў: «Але Германія не можа-ж задыхнуцца»...

Стржэцельскі робіць адсюль вывад, што германскі план зводзіцца к двум палажэнням: 1) пытанне аб калідоры будзе вырашана мірным шляхам, шляхам кампенсацыі; 2) кампенсацыі будуць знойдзены пасля рэарганізацыі Еўропы і ўрэгулявання на новых асновах праблемы Усходняй Еўропы, у рэзультаце чаго на Ўсходзе Еўропы будзе арганізавана вялікая сфера гаспадарчых і палітычных уплываў Германіі. З гэтага з усёй яснасцю выцякае, — заяўляе Стржэцельскі, — што хоць адносіны Германіі і Польшчы пакуль шчыра мірныя, усё-ж яны апіраюцца на прынцып выжыдання да зручнага выпадку.

«Якім з прычыны ўсяго гэтага, рысуецца будучае польска-германскіх адносін і ці з'яўляецца курс нацыянал - соцыялісцкай Германіі менш небяспечным для Польшчы, чым праграма Вільгельма?» — пытаецца Стржэцельскі.

АРЫШТЫ І ВОБЫСКІ Ў ЛАТВІІ

РЫГА, 18 мая (БЕЛТА).

«Педэя брыдзі» паведамляе, што паліцыя нібыта раскрыла тайную комуністычную друкарню. Выяўлена некалькі пішучых машынак, шрыфты, рукапісы і іншыя матэрыялы. Арыштавана 4.

«Брыва земе» паведамляе, што арыштован генеральны сакратар больнічных кас Морыц, а таксама члены цэнтральнай рэвізійнай камісіі соцыял-дэмакратаў Цауне, Рыквейліс і інш.

Згодна паведамлення той-жа газеты, учора быў зроблен вобыск у яўрэйскім «народным доме».

Як паведамляе «Педэя брыдзі», закрыт народны ўніверсітэт, якім кіравалі соцыял-дэмакраты.

* *
*

ВЕНА, 18 мая. (БЕЛТА).

Аўстрыйскія газеты паведамляюць, што ў Латвіі сярод арыштаваных знаходзяцца таксама 7 эміграваўшых у Латвію аўстрыйскіх шуцбундаўцаў. Газеты выказваюць сваё задаваленне гэтымі арыштамі.

ЗДРАДНІЦТВА ЛАТВІЙСКАЙ СОЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТЫІ

ВАРШАВА, 18 мая (Уласная інфармацыя «Праўды»).

ППС'аўскі «Роботнік» паведамляе, што латвійскай соцыял-дэмакратыі было загадзя вядома аб рыхтуючымся фашысцкім перавароце.

За некалькі дзён да перавароту, як піша «Роботнік», у Рызе адбыўся банкет камандзіраў акруговых арганізацый айсаргаў (фашыстаў), на якім выступіў іх кіраўнік Аніліт—давераны Ульманіса. Аніліт заявіў, што айсаргі павінны быць гатовы к маршу на Рыгу.

Аб тым, што адбывалася на гэтым банкеце, у якім прымаў удзел таксама адзін з міністраў, і аб тым, што гаварылася на гэтым банкеце, стала вядома с.-д. дэпутатам. Аднак, яны абмежаваліся толькі запытаннем у парламенце. Ніякіх мер для таго, каб мабілізаваць рабочы клас, працоўныя масы на барацьбу з рыхтуючымся фашысцкім пераваротам, лідэры латвійскай соцыял-дэмакратыі не прадпрынялі.

ШЧЫРАЕ ПРЫЗНАННЕ

ВЕНА, 17 мая (БЕЛТА).

Лонданскі карэспандэнт «Нэйе фрэйе прэсэ» перадае гутарку з адным кіруючым палітыкам кансерватыўнай партыі (імя якога ён не называе) «імперыялістам чысцейшай вады», былым губернатарам адной з буйнейшых брытанскіх падмандатных краін.

Гэты кансерватар так ахарактарызаваў англійскую палітыку на Далёкім Усходзе, накіраваную перш за ўсё супроць Савецкага Саюза:

«Мы дамо Японіі свабоду дзеянняў супроць СССР. Японія можа расшырыць карэйска-манчжурскую граніцу да Палярнага мора і анексаваць далёка-ўсходнюю частку Сібіры. Тады Японія будзе мець у сваім распараджэнні ленскія залатыя прыіскі, што значна зменіць яе цяперашнюю прымусовую экспартную палітыку.

Мы прадаставім Германіі свабоду ўзбраенняў, заключым саюз з Францыяй, што зробіць немагчымай германскую экспансію на Захад. Але затое мы дапусцім неабходную Германіі экспансію на Ўсход. Такім чынам, нам удасца адцягнуць ад Англіі Японію і Германію і трымаць СССР пад ударам».

ГАЛАВАЦЯПЫ ПЕРАД СУДОМ

Справа аб прахаладжальных напітках

— Цяпер ужо ўсё ў парадку, цяпер ужо ёсць даволі і зельтэрскай вады, і квасу, і сітро. Мы дабіліся рашучага пералома.

Так прабуюць пераканаць суд галавацяпы, парашыўшыя, як відаць, што ім паверацъ на слова. Яны, бачыце, адгукнуліся на сігналы «Звязды», яны мабілізаваліся для ліквідацыі прарыву. Больш таго, — якая радасная з'ява! — многія кіёскі МГРК і Белхарчгандля нават сталі... адмаўляцца ад зельтэрскай вады.

Але чаму-ж тады дзесяткі кіёскаў і паркоў усё яшчэ закрыты? Чаму ля адкрытых паркоў як і раней штурхатня і чарга? Чаму, нарэшце, спажывец адплёўваецца пасля таго, як выпівае шклянку цёплага (усё яшчэ цёплага!) квасу вырабу завода «Беларусь» і арцелі «Перамога».

Аказваецца, далёка не ўсё яшчэ ў парадку. Некаторае мізэрнае павелічэнне выпуску прахаладжальных напіткаў, зразумела, не можа яшчэ задаволіць увесь аграмадны попыт. Таму кіёскі на цэнтральных вуліцах і пляцах горада па-ранейшаму за некалькі гадзін рэалізуюць адпушчаную ім «порцыю» квасу і к 4-5 гадзінам дня ўжо закрыты.

Што датычыць зельтэрскай вады, то яе НЯМА. Ад яе сапраўды адмаўляюцца. У гэтых адносінах паказанні дырэктара завода «Беларусь» ФІНКЕЛЬШТЭЙНА і нам. старшыні МГРК ПЛОТКІНА правільныя. Але ўсё пытанне ў тым, чаму ад яе адмаўляюцца? Ці таму, што яе ўжо занадта многа і яна астаецца непраданай?

НЕ, далёка не таму. У сапраўднасці зельтэрскай вады не хапае. Спажывец хутчэй палічыў-бы за лепшае выпіць шклянку зельтэрскай, чым цёплага нясмачнага журавіннага квасу. Але вады няма. Ад яе адмовіліся таму, што яна... невыгадна для прадаўца.

Ці ведаеце вы, што такое «тайна пены»? Напэўна, частка прадаўцоў прахаладжальных напіткаў будуць вельмі няўдзячны сведцы САВІЦКАМУ, які выкрыў перад судом гэту «тайну». ЯНА ЗАКЛЮЧАЕЦЦА Ў ТЫМ, ШТО ПЕНА АД ПІВА СТАНОВІЦЦА КРЫНІЦАЙ ШТОДЗЕННАГА ДАХОДУ МНОГІХ ПРАДАЎЦОЎ. У бочцы піва — пэўная колькасць шклянак, якая ўлічваецца прадаўцу пры разліках за прададзеную прадукцыю. Але калі прадавец, замест поўнай шклянкі піва налівае толькі палову, а астатнюю палову займае пена, то ён прысвойвае сабе палову кошту шклянкі піва. Так многія прадаўцы «падзарабляюць», апрача пенсіі, ПА 20-30-40 РУБЛЁЎ У ДЗЕНЬ. Некаторыя прадаўцы ўхітраюцца нават пры наліванні піва спецыяльна ПАДЫМАЦЬ І АПУСКАЦЬ КУФЕЛЬ З ТЫМ, КАБ АТРЫМАЛАСЯ БОЛЬШ ПЕНЫ.

Менш выгодны ў гэтых адносінах квас і ўжо зусім невыгодна зельтэрская вада, якая зусім пены не дае. «Падзарабляюць», праўда, яшчэ на тым, што наліваюць непоўную шклянку, недадаюць «капеек» пры здачы. Але і тут квас і піва больш выгодны асартымент чым зельтэрская вада, якая каштуе тры капейкі шклянка.

Вось у чым «сакрэт» адмаўлення многіх кіёскаў ад зельтэрскай вады. Ларчык проста адкрываецца! Аднак, гэта не перашкаджае кіраўнікам Бельбродтрэста, МГРК і заводу «Беларусь» лічыць адмаўленне ад зельтэрскай вады вялікім дасягненнем.

Ці ведаюць яны аб гэтай «тайне пены»? ТАК, ВЕДАЮЦЬ. І Рабіновіч, і Фінкельштэйн, і Плоткін добра інфармаваны аб гэтых злоўжываннях, аб масавым абкрадванні спажыўца. Але што яны зрабілі для барацьбы з гэтымі злачынствамі? НІЧОГА. Да апошніх дзён ні адзін прадавец не прыцягваўся за злоўжыванні да судовай адказнасці, не знят з работы. Бо што галавацяпам з МГРК і завода «Беларусь» да інтарэсаў спажыўца? Яны былі заняты пагоняй за «очковтирательскими» паказальнікамі выканання промфінплана. Абы колькасць, абы дабіцца, каб у зводцы лічылася перавыкананне праграмы! І іменна з гэтай мэтай Белбродтрэст дае ўказанне заводу лічыць выкананне праграмы ў цэнасным азначэнні. Так лягчэй ашукаць грамадскасць, так лягчэй зрываць асартымент прахаладжальных напіткаў, замяняць яго выключна журавінным квасам.

Якасць? На якасць пляваць. Гэта-ж факт, што нават пасля артыкулаў «Звязды», пасля таго, як справай зацікавілася пракуратура, завод «Беларусь» выпусціў у продаж ГАРАЧЫ КВАС. Іменна гарачы! Бо майстар Ліўшыц спяшаўся хутчэй даць высокі паказальнік выканання праграмы. Не паспеў квас астыць, як яго ўжо падносяць спажыўцу. Гэта той самы майстар Ліўшыц, які на першым пасяджэнні суда распінаўся: «я вельмі клапачуся аб спажыўцу. Калі бачу, што ў кіёсках няма добрага смачнага квасу, у мяне «душа баліць».

У Ліўшыца «баліць» душа за спажыўца і таму ён дапускае, што на працягу месяца на заводзе ляжыць волава для пужэння балонаў ад зельтэрскай вады і не скарыстоўваецца. Выпуск зельтэрскай вады зрываецца, а Ліўшыц замест 10 пудзільшчыкаў ставіць толькі двух. Нічога, спажывец пацерпіць!

Абязлічка, агіднейшая функцыяналка, безадказнасць — вось што характэрна для кіраўніцтва завода «Беларусь». Сёння аддаецца загад, сёння-ж аб ім забываюць. Кантролю за выкананнем няма. Гэта безадказнасць і адсутнасць кантролю выканання характэрна і для кіраўніцтва Бельбродтрэста.

Любецкі піша: «Прашу лічыць мяне зволеным». І ён лічыў сябе зволеным, хоць і атрымліваў пенсію.

І падсудныя, і фігуруючыя на працэсе ў якасці сведак кіраўнікі МГРК і завода «Беларусь», цяпер прызнаюць, што мелі ўсе магчымасці поўнасцю забяспечыць горад прахаладжальнымі напіткамі. Яны прызнаюць, што калі-б не сігналы «Звязды», то становішча з прахаладжальнымі напіткамі і дагэтуль не палепшылася-б ні на ёту.

С. ГАЛКІН.

ПРЫГАВОР

Учора на вячэрнім пасяджэнні суда заслуханы апошнія словы падсудных. Пасля паўтарагадзіннай нарады суд вынес наступны прыгавор:

Дырэктару Бельбродтрэста РАБІНОВІЧУ і старшыні арцелі «Перамога» ГАУФМАНУ абвясціць грамадскае ганьбаванне з агалашэннем у друку;

майстра завода «Беларусь» ЛІЎШЫЦА падвергнуць прымусовым працам тэрмінам на 5 месяцаў;

адказнага выканаўцу па снабжэнню завода «Беларусь» ЛЮБЕЦКАГА —да 6 месяцаў прымусовай працы;

старшыню Белхарчпрамсаюза БЯЗНОСАВА—да 3 месяцаў прымусовай працы ўмоўна на працягу аднаго года.

Падсудны МОНЧАШ з-за недаказанасці абвінавачання апраўдан.

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.

Гукавы кіно-тэатр „Чырвоная Зорка“ — Гукавы мастацкі фільм ДУДУШКА ГАЛАЎЛЕЎ

Кіно Інтэрнацыянал — Сёння новая праграма

Кіно Пролетарый — Мастацкі фільм Сарачынская ярмарка (зусім новы экз.)

Кіно „Спартак“ — Ігар Ільінскі ў камедыі „ЧАШКА ЧАЯ“

Гукавы кіно-тэатр „Чырвоная Зорка“

Ад 20 мая новы гукавы фільм вытворчасці Ленфільм

СЭРЦА ТУРЦЫІ

Пастаноўка С. ЮТКЕВІЧА.

Музыка турэцкіх кампазітараў: Зэкі, Экрэм Зэкі і Джэмаль Рэшыд.

У праграме новы гукавы Саюзкінажурнал.

ПАЧАТАК СЭАНСАЎ—у 6, 7-30, 9 і 10-30.

КАСА—ад 1 гадз. дня.

На летняй эстрадзе ВЯЛІКІ КАНЦЭРТ

з 2-х аддзяленняў:
1. Канцэрт аркестра.
2. Канцэрт эстрады.
1. Коўзан і Стэссен —гумар сатыра.
2. 2 Лемешовы—жанглёры.
3. Неспарадзі—чалавек—ляль...

Пачатак канцэрта за гадзіну да сеанса.

Беларускі садова-гародні інстытут

аб'яўляе ПРЫЁМ студэнтаў

на 1 КУРС інстытута на факультэты:
1. Пладагароднiцтва—рыхтуе аграномаў па пладагародніцтву для пладагародных соўгасаў, калгасаў і МТС.
2. Тэхналогіі—рыхтуе спецыялістаў-інжынераў тэхнолагаў па перапрацоўцы пладоў і гароднiны.

У інстытут прымаюцца асобы з сярэдняй адукацыяй ва ўзросце 17—32 г.

Да заявы неабходна прыкласці дакументы: завераную анкету, даведку аб узросце, аб соцстановішчы і паходжанні, дакументы аб асвеце-арыгінал, аб стане здароўя, аб адносінах да ваеннай павіннасці, 2 фотакарткі і на 40 кап. паштовых марак.

Заявы прымаюцца да 1 жніўня. Іспыты —з 15 да 25 жніўня — па матэматыцы, фізіцы, хіміі, грамадазнаўству, белмове і літаратуры.

Студэнты забяспечваюцца стыпендыяй і інтэрнатам.

Заявы накіроўваць: Менск, Лошыца 1-я, Садова-Гародны інстытут.

Дырэкцыя.

Польскаму дзяржтэатру ПАТРЭБНЫ на пастаянную работу 2 баяністы. Умовы па згодзе.

Звярнуцца ў канцылярыю тэатра з 11 г. да 2 гадз. і ад 7 да 10 гадз. вечара Савецкая, 29, т. 25—153—21—812.

Школа ФЗВ пры Магілеўскай шоўкавай фабрыцы

аб'яўляе набор вучняў

на спецыяльнасці прад і льшчыкаў у ліку 60 асоб.

У школу прымаюцца дзеці рабочых, калгаснікаў, беднякоў, серадняков і служачых. Узрост не менш 17 год. Адукацыя 5-6-7 груп сямігодкі. Вучні забяспечваюцца стыпендыяй ад 45 да 67 руб. у м-ц, інтэрнатам, сталоўкай і прадуктовымі карткамі па 1 спісу 1 катэгорыі.

Тэрмін навучання 6 месяцаў.

Заявы прымаюцца да 10 чэрвеня 1934 г. Заняткі пачнуцца з 15 чэрвеня 1934 г.

Да заяў патрэбна прыкласці дакументы: аб нараджэнні, аб адукацыі, соцстановішчы, на адказ паштовых марак на 40 кап. Без дакументаў заявы не разглядаюцца. Пры выкліку патрэбна ў сваім раёне атрымаць пашпарт.

Адрас: г. Магілеў, Быхаўскае шасэ, барак 4, школа ФЗВ.

Загадчык ФЗВ Арэнзон.

Беларускі Дзяржаўны сельска-гаспадарчы інстытут

аб'яўляе асенні набор

студэнтаў на 1934-35 навучальны год на наступныя факультэты:

зоатэхнічны—240 асоб, аграхіміі і глебазнаўства—50 асоб, аграномічны—260 асоб, эканомікі і сельскай гаспадаркі—50 асоб, землеўпарадкавальны з геадэзічным аддзяленнем—75 асоб.

Прымаюцца асобы ва ўзросце ад 17 да 35 гадоў. Заявы падаюць да 1 верасня. Пачатак заняткаў з 5 верасня.

Да заявы дадаць наступныя дакументы: засведчаную анкету, даведку аб узросце, аб соцыяльным і матэрыяльным становішчы бацькоў; для [illegible] аднаасобнікаў — даведку аб селі [illegible], аб стане здароўя, прывіўцы воспы, аб вайсковай павіннасці аб адукацыі (арыгінал), дзве засведчаныя фотакарткі, паштовыя маркі на 40 кап.

Заявы падаваць на [illegible] інстытута; г. Горкі, БССР.

Прынятыя забяспечваюцца інтэрнатам (за выключэннем сем'яў студэнтаў) і стыпендыяй.

[illegible] 1. Пры інстытуце ёсць вучэбна-вытворчая база [illegible] і жывёлагадоўчая ферма.

2. Маюцца добра абсталяваныя лабараторыі, ... [illegible], добра абсталяваная 2 [illegible] бібліятэка.

Дырэкцыя.

Менск, друкарня «Звязды».

Уп. Галоўлітбел № К—2037.